BIBLIOTEKA W.S.E. POZNAŃ
M 121351

SPRAWOZDANIE

„KOŁA NAUKOWEGO"

TOWARZYSTWA

Studentów i Dyplomowanych

Wyższej Szkoły Handlowej

W POZNANIU

1933

okładka przednia verso czysta

Poniższy tekst spoza publikacji:

Tytuł ten objęty jest autorskim i wydawniczym zakazem przetwarzania oraz reprodukowania tekstu w jakiejkolwiek postaci. Obowiązuje cytowanie go po wykorzystaniu całości lub nawet fragmentu.

[s.nlb czysta]

[s.nlb czysta]

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI

ZARZĄDU KOŁA NAUKOWEGO

TOWARZYSTWA
STUDENTÓW I DYPLOMOWANYCH
WYŻSZEJ SZKOŁY HANDLOWEJ
W POZNANIU

ZA ROK
ADMINISTRACYJNY

1933

ZŁOŻYŁ NA WALNEM ZEBRANIU
W DNIU 17 LUTEGO 1934 ROKU
LEONARD ŁUKASZEWSKI
PREZES KOŁA NAUKOWEGO

121351

DRUKARNIA NAKŁADOWA „KUPCA“, POZNAŃ, ULICA WIELKA 10

D. 1892. 326/4

Słowo wstępne

Niniejsze sprawozdanie jest pierwszem, które zostało wydane drukiem. Obejmuje ono rok sprawozdawczy 1933, który był dalszym etapem kryzysu gospodarczego, wywierającego również na życie młodzieży akademickiej wybitnie ujemne skutki. Wysiłki Zarządu Koła Naukowego szły w kierunku opanowania sytuacji na własnym terenie pracy, by osiągnąć szczupłemi finansami przez planową i oszczędną gospodarkę, jak największe rezultaty poczynań samopomocy naukowej. Niektórzy twierdzą, że Koło Naukowe poza swoją nazwą nic „naukowego" nie ma — podkreślić jednak należy, że jest to mylne pojęcie w zrozumieniu instytucji Koła Naukowego. Zadaniem bowiem Koła Naukowego jest stworzenie nie warsztatu pracy naukowej w ścisłem tego słowa znaczeniu, lecz ośrodka, umożliwiającego niezamożnej młodzieży akademickiej zdobycie potrzebnej wiedzy do kontynuowania studjów, jak i przygotowania do dalszej pracy naukowej i twórczej.

Niewątpliwie, że cel ten, będący myślą przewodnią Zarządów Koła, osiągamy systematycznie, choć powolnie — dorzucając stale garstkę cementu spajającego serca i umysły ku wspólnym ideałom budowania Wielkiej Polski — silnej i niezależnej gospodarczo.

Sprawozdanie niniejsze, oparte na cyfrach i wykresach, przedstawiające działalność Zarządu i jego agend, wykazujące dorobek kilkuletniej pracy — poddajemy rzeczowej krytyce członków Koła jak i Starszego Społeczeństwa z ufnością, że przyczyni się ono do utrwalenia wiary w siłę akademickiego ruchu naukowego i w przekonaniu, że nałożony na nas obowiązek sumiennie spełniliśmy.

ZARZĄD KOŁA NAUKOWEGO

Towarzystwa
Studentów i Dyplomowanych Wyższej Szkoły Handlowej
w Poznaniu.

BIBLIOTEKA W POZNANIU

[s.nlb czysta]

SKŁAD WŁADZ KOŁA NAUKOWEGO

Towarzystwa Studentów i Dyplomowanych Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu

w roku sprawozdawczym 1933

KURATOR KOŁA NAUKOWEGO:

Prof. Witold Skalski.

ZARZĄD:

Prezes: Leonard Łukaszewski

P. O. Wiceprezesa:	Radzisław Sobieraj
Sekretarz:	Paweł Dąbrowski
Skarbnik:	Marja Karwowska
Kierownik Bibljoteki:	Zbigniew Barcz
Kierownik Agendy Sprzedaży:	Zbigniew Gronowski
Kierownik Propagandy i Prasy:	Janusz Stępniewski
Gospodarz:	Wiktor Łukaszewski.

Ustąpili w ciągu kadencji: Witold Pertek i Stanisław Dominikowski.

KOMISJA REWIZYJNA:

Przewodniczący:	Franciszek Żynda
Członkowie:	Janina Muśnicka
	Zbigniew Krautwald
	Edward Kowalewski
	Mikołaj Bychowiec.

BIBLJOTEKA W S.H. W POZNANIU

[s.nlb czysta]

CZŁONKOWIE HONOROWI

KOŁA NAUKOWEGO
TOWARZYSTWA STUDENTÓW I DYPLOMOWANYCH
WYŻSZEJ SZKOŁY HANDLOWEJ W POZNANIU:

Prof. Dr. Antoni Peretiatkowicz, Dyrektor Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu,

Prof. Witold Skalski, Kurator Koła Naukowego.

[s.nlb czysta]

CZŁONKOWIE WSPIERAJĄCY

KOŁA NAUKOWEGO
TOWARZYSTWA STUDENTÓW I DYPLOMOWANYCH
WYŻSZEJ SZKOŁY HANDLOWEJ W POZNANIU:

Waschkowa Wanda,

Kałamajski Stefan.

[s.nlb czysta]

CZĘŚĆ SPRAWOZDAWCZA

[s.nlb czysta]

Od Kuratora

Samopomoc młodzieży akademickiej, jeżeli ma być wszechstronną, musi obejmować dwie dziedziny życia studjującej młodzieży: naukową i materjalną, a jeżeli pragnie ona być prawdziwie wydatną w obu tych kierunkach, to prawie nieuniknioną jest rzeczą, aby istniał podział tych zadań pomiędzy dwoma odrębnemi organizacjami. Dlatego też, na terenie wyższych zakładów naukowych powstały „Koła Naukowe", idące swoim członkom z pomocą bezpośrednią w odbywaniu studjów i „Bratnie Pomoce", zaspakajające potrzeby materjalne swoich członków.

Nie inaczej pojęła to zagadnienie samopomocowe młodzież akademicka Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu, skoro od pierwszej chwili istnienia tego zakładu grupuje się w równolegle i harmonijnie pracujących stowarzyszeniach: Koła Naukowego Tow. Stud. i Dypl. W. S. H. i „Bratniej Pomocy" Stud. W. S. H.

Niniejsze sprawozdanie Koła Naukowego za rok 1933 świadczy dobitnie, że działalność Koła była owocną i że Zarząd dokładał wszelkich starań, aby powierzone mu zadania w miarę możności wypełniać jak najlepiej; sądzę, iż najlepszą nagrodą dla wszystkich, którzy pracowali tak ofiarnie w Kole, będzie fakt, gdy osoby dotąd mało wtajemniczone w życie Koła Naukowego, uważnie przeczytają to sprawozdanie.

Od siebie dołączam życzenie, ażeby nowe władze Koła kontynuowały tę akcję z równą energją dla dobra naszej młodzieży.

Witold Skalski,
Kurator Koła Naukowego
Towarzystwa Studentów i Dyplomowanych
Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu.

BIBLJOTEKA W. S. H. W POZNANIU

[s.nlb czysta]

CZĘŚĆ OGÓLNA

[s.nlb czysta]

Składając sprawozdanie z działalności Zarządu Koła Naukowego, pragnę nasamprzód wspomnieć o początkach pracy Koła i warunkach, w jakich rozwijała się jego dotychczasowa działalność. Przypomnienie tych dat ułatwi każdemu wyrobienie sobie sądu o całokształcie zagadnienia i umożliwi ocenę dodatnich i ujemnych stron rozwoju tej organizacji.

Szkic historyczny

Koło Naukowe, czyli Towarzystwo Studentów i Dyplomowanych Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu powstało w roku 1926, t. zn. zaraz w pierwszym roku istnienia Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu.

Myśl założenia Koła Naukowego powstała w gronie studentów z kolegą Pantoflińskim Janem, Wilakiem Karolem i Kochanowiczówną Zofją na czele, którzy wyszli ze słusznego założenia, że obok organizacji samopomocowej, jaką jest Bratnia Pomoc Studentów Wyższej Szkoły Handlowej, istnieć musi także organizacja, troszcząca się o pomoc naukową, bez której młodzież obejść się nie może. Urzeczywistnienie tej pięknej myśli, która, jak wykazały lata następne, dała nadzwyczajne wyniki, natrafiło na niejedną trudność, lecz zapał naszych starszych kolegów potrafił zwalczyć wszelkie zapory.

Pierwszy Zarząd, obrany na zebraniu konstytucyjnem w dniu 28 listopada 1926 r. z kolegą Malinowskim Wacławem jako prezesem, rozpoczął swą pracę, mając do rozporządzenia kwotę zaledwie zł 100,— wynoszącą. A mimo to szybko uporał się z opracowaniem form prawnych Koła, przystąpił do wydania pierwszych pomocy naukowych i ich sprzedaży, oraz zorganizował odczyty.

W drugim roku istnienia Koła Zarząd, z tym samym prezesem na czele, rozwinął znacznie swą działalność. Powstały

wówczas sekcje o charakterze specjalnym, jak Kółko Czechosłowackie i Kółko Ekonomiczne. Pozyskanie własnego lokalu przy ul. Piekary 16/17, ułatwiło ześrodkowanie pracy w jednem ognisku.

W trzecim roku — 1928/29 — Zarząd, któremu przewodniczył kolega Jasiński, wprowadza do swego programu wycieczki do zakładów przemysłowych i handlowych. Powstaje nowa sekcja pod nazwą Kółko Germanistyczne.

W roku — 1929/30 — Zarząd z kolegą Janem Poznańskim na czele, wobec dalszego rozwoju Koła, przeprowadza zmianę statutu, rejestruje Koło w sądzie i opracowuje nowe regulaminy wewnętrzne. Najważniejszą zdobyczą czwartego roku było założenie własnej bibljoteki. Pozatem wymienić należy 2 wycieczki zagraniczne, zorganizowane przez sekcję czechosłowacką i germanistyczną, oraz przystąpienie Koła Naukowego do Ogólnopolskiego Związku Akademickich Kół Naukowych.

W roku — 1930/31 — Zarząd pod przewodnictwem kolegi Witolda Sroczyńskiego, oprócz kontynuacji prac poprzednich Zarządów, rozszerza znacznie działalność Koła przez wprowadzenie stałych kursów językowych metodą linguaphone'u, założenie własnego pisma uczelnianego p. t. „Przegląd Koła Naukowego W. S. H.", zaprowadzenie kursów samochodowych, oraz wycieczek zamiejscowych, a co najważniejsze, zdobywa stałe źródło dochodów finansowych w postaci opłat akademickich. W roku 1930/31 Koło, dzięki temu, że organizacyjnie stało na bardzo wysokim poziomie, brało czynny udział przez swych delegatów w ogólnym ruchu Akademickich Kół Naukowych, a w szczególności w I. Kongresie Naukowym Polskiej Młodzieży Akademickiej w Warszawie.

Rok akademicki — 1931/32 — kiedy na czele Zarządu stanął kolega Żynda Franciszek, przypada na okres reorganizacji studjów Wyższej Szkoły Handlowej i przeniesienia zakładu do nowego, własnego gmachu. W związku z tem Koło Naukowe otrzymało od Dyrekcji Wyższej Szkoły Handlowej własne lokale i mogło znacznie rozszerzyć działalność we wszystkich swoich agendach, szczególnie w dziale własnych wydawnictw, w bibljotece, oraz w dziale sprzedaży pomocy naukowych. Nowością tego okresu jest zapoczątkowanie repetytorjów z szeregu przedmiotów egzaminacyjnych.

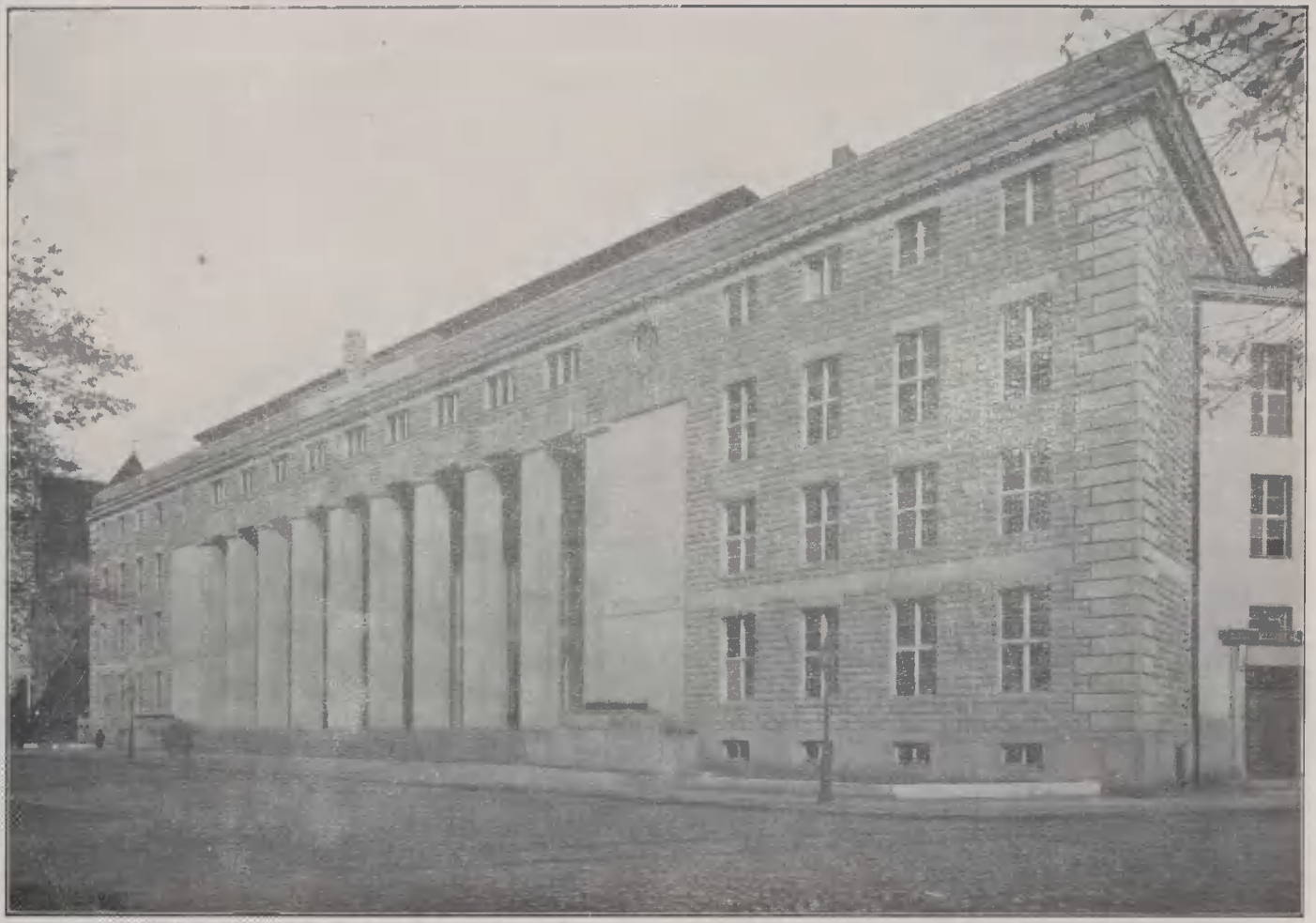

Gmach Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu.

Działalność ustępującego zarządu

Po tem streszczeniu pracy lat ubiegłych, przystępuję do omówienia działalności ustępującego Zarządu, któremu miałem zaszczyt przewodniczyć.

Dążeniem naszem było utrwalić zdobycze lat ubiegłych i wedle możności je pomnożyć.

Koło Naukowe przygotować ma swych członków do samodzielnej pracy naukowej i zawodowej, musi więc im zapewnić jak najkorzystniejsze warunki rozwoju zdolności twórczych. W tem tkwi właśnie siła oddziaływania organizacji, że umożliwia rozkwit talentów jednostek. Ożywieni więc pragnieniem, aby w murach naszej uczelni kształciły się nietylko kadry pracowników naukowych, lecz aby z ław Wyższej Szkoły Handlowej szli również do warsztatów pracy zawodowej ludzie wyposażeni w wiedzę fachową, wysunęliśmy w pracy naszej na plan pierwszy zagadnienie pomocy naukowych.

Tę dobroczynną pomoc naukową stanowią: podręczniki, skrypta, bibljoteka z 940 książkami, czytelnia z 36 pismami fachowemi, linguaphone'y, repetytorja, kursy, wycieczki, oraz zorganizowane przy Kole sekcje autonomiczne, pracujące w zakresie specjalnych zagadnień naukowych.

Największy wysiłek uczyniono w kierunku należytego wyposażenia bibljoteki, którą zreorganizowano na wzór dużych bibljotek, oraz zasilono odpowiednią ilością dzieł fachowych, potrzebnych do prac seminaryjnych czy dyplomowych, do badań naukowych czy studjów bieżących. Książki kupowano z funduszów Koła, oraz zbierano drogą ofiar starszego społeczeństwa. Wobec jednak bardzo szczupłej liczby ofiarodawców, wyszczególnionych w sprawozdaniu szczegółowem, Zarząd zmuszony był przedewszystkiem kupować książki, ograniczając się jednakże do najpotrzebniejszych. Podkreślić tu należy, że pomimo zastoju w handlu księgarskim, cena książek naukowych jest wciąż jeszcze bardzo wysoka, tak, że niezamożny student wprost marzyć nie może, by mógł nabyć dzieło naukowe. To też ustalona w budżecie Koła na rok 1933 kwota na zakupno książek w sumie zł 1.000,00 okazała się niewystarczająca na programowe uzupełnienie księgozbioru.

Czytelnia czasopism, zawierających najaktualniejsze wiadomości z dziedzin fachowych, stworzyła — obok bibljoteki —

Pierwsza Uroczysta Inauguracja Roku Akademickiego Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu w dniu 12 października 1926 roku.

Siedzą od lewej: b. dow. D. C. K. VII. — gen. Hauser, b. prezes Dyr. Poczt i Telegr. — Dr. Jan Urbański, ks. arcybiskup Ropp i b. Minister Przemysłu i Handlu — inż. Eugenjusz Kwiatkowski.

nowe warunki pomocy naukowej. Czytelnia czasopism politycznych jest dopiero w początkach swego rozwoju, lecz należy się spodziewać, iż w przyszłości znacznie się rozwinie, tem bardziej, że istniejący przy Wyższej Szkole Handlowej Wyższy Kurs Dziennikarski (po osiągnięciu przez Czytelnię odpowiednich urządzeń) będzie również korzystał i wyzyskiwał ją dla swoich seminarjów.

Pragnieniem Zarządu było zaopatrzeć Czytelnię w czasopisma fachowe, nietylko krajowe, ale również i zagraniczne, szczególnie w językach wykładanych na W. S. H. w Poznaniu, t. j. angielskim, francuskim, niemieckim, włoskim, czeskim i rosyjskim. Zarząd motywował to koniecznością pogłębienia studjów najnowszemi zdobyczami wiedzy i techniki handlowej, o których właśnie pisma perjodyczne donoszą. Zamiarem Zarządu było również zaabonowanie pism dla poszczególnych działów fachowych, jak handlu morsko-kolonjalnego, przemysłu tekstylno-skórnego, papierniczego, oraz ogólno-handlowego. Nie potrzeba chyba podkreślać, jak doniosłą rzeczą jest taka czytelnia; na przeszkodzie stoi jedynie brak odpowiedniego lokalu. Prośba Zarządu Koła w tej sprawie została skierowana do Wydziału Profesorów i należy się spodziewać, że zostaną przyznane odpowiednie ubikacje.

Poza sprawami samopomocy naukowej, ustępujący Zarząd baczną zwracał uwagę na zakres i program studjów Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu. Zarząd imieniem ogółu młodzieży niejednokrotnie czynił starania w Dyrekcji Wyższej Szkoły Handlowej, by wprowadzono do programu nauczania pewne przedmioty dotąd nieuwzględnione. Chodziłoby mianowicie przedewszystkiem o katedrę handlu morskiego i teorji prawa.

Poznań, względnie Wielkopolska, jako ośrodek Polski najbardziej rozwinięty handlowo, a położony w najbliższem sąsiedztwie morza polskiego, winien posiadać fachowców obeznanych z handlem morskim. Brak katedry handlu morskiego stanowi wielką lukę w programie nauczania. Następstwem tego jest, że ważne placówki handlu morskiego są obsadzone przez wszystkich, tylko nie przez Polaków, bo brak nam fachowców w tej dziedzinie.

Drugą luką w programie nauk, to brak katedry teorji prawa. Dotychczas są wykładane: prawo konstytucyjne, prawo cywilne,

prawo handlowe, jednak student W. S. H. nie zapoznawszy się z prawem od jego podstaw, nie może być dobrym prawnikiem w swoich sprawach handlowych. „Teorja prawa“ daje właśnie te podstawy do zrozumienia nietylko języka prawniczego, ale do zrozumienia następnych działów prawa. Jesteśmy przekonani, że wprowadzenie tej katedry na W. S. H. nie napotka na trudności i umożliwi młodzieży studjującej dokładne zapoznanie się z tym działem.

O pomoc dla ruchu naukowego

Jest rzeczą znamienną, że dotychczas starsze pokolenie otacza swą opieką wyłącznie materjalne życie samopomocowe młodzieży, mało interesując się jej ruchem naukowym.

Niewątpliwie opłakane niegdyś, a niezadawalające również i dzisiaj położenie materjalne młodzieży, musiało wysunąć na plan pierwszy troski starszego pokolenia — „Bratnie Pomoce“. Cieszyć się należy, że instytucje te zyskały sobie sympatję i poparcie, lecz obecnie trzeba usilnie zabiegać o pomoc społeczeństwa także dla ruchu naukowego. Może być, że za stan obecny winę ponoszą i Zarządy, które nie wykazały dostatecznej żywotności zewnętrznej.

Ruch naukowy na naszej Uczelni był i jest przez starsze społeczeństwo naogół niedoceniany. Na tem większe uznanie zasługują ci, którzy w zrozumieniu naszych intencyj przyszli nam z pomocą. Chcemy tu przedewszystkiem wskazać na naszych członków wspierających, oraz na te osoby i instytucje, które doceniają znaczenie naukowych organizacyj akademickich.

Na tem miejscu pozwalam sobie złożyć w imieniu Zarządu Koła Naukowego najserdeczniejsze podziękowanie Bankowi Cukrownictwa w Poznaniu z p. prezesem Leopoldem Hebdą, Izbie Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu z p. dyrektorem Dr. Stanisławem Waschką, Komunalnej Kasie Oszczędności miasta Poznania z pp. radcą Władysławem Kontrowiczem i Dr. Edmundem Piechockim, Komunalnemu Bankowi Kredytowemu w Poznaniu z p. dyrektorem Tadeuszem Adamczewskim — na czele. Pomoc nam udzielona nie poszła na marne, o czem świadczą nasze wydawnictwa. Na uwagę zasługuje w pierwszym rzędzie książka, wydana przez Koło Naukowe p. t. „Tydzień o Pomorzu“, zawierająca szereg cennych artykułów.

Współpraca społeczna

Przechodząc do zagadnień ogólnospołecznych, zaznaczam, że nie uchylaliśmy się od współpracy z instytucjami społecznemi. Organizowany rok rocznie Międzynarodowy Dzień Oszczędności był przez nas silnie propagowany. Poza stroną ściśle techniczną urządzenia „Dnia Oszczędności" w dniu 7 listopada 1933 r. zwróciliśmy również umysły na stronę naukową tego zagadnienia. Zarząd Koła rozpisał konkurs na najlepszą pracę z dziedziny oszczędności na tematy:

1. Kapitalizacja wewnętrzna a rola Komunalnych Kas Oszczędności,
2. Znaczenie działalności kredytowej Kas Oszczędności.

W związku z tem należy podnieść ofiarność instytucyj, które oceniając nasze dążenia, zechciały subwencjonować młodą myśl akademicką. Nagrody ufundowały: Komunalna Kasa Oszczędności m. Poznania i Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu.

Również w okresie sprawozdawczym pracowaliśmy ze Związkiem Obrony Przemysłu Polskiego, a doceniając ważność zadań tego Związku, tembardziej dokładaliśmy starań, by zainteresować młodzież do pracy nad propagandą przemysłu rodzimego. W związku z tem szereg prelegentów, delegowanych przez Koło Naukowe, a rekrutujących się z korporacyj akademickich przy W. S. H., wygłosiło prelekcje na tematy rodzimego przemysłu według instrukcyj, otrzymanych z Z. O. P. P. Krótkie referaty zostały wygłoszone w dniach 8 i 9 grudnia 1933 r. w kinach Apollo, Metropolis, Renaissance, Roxy, Słońce i Tęcza.

Wszystkim organizacjom, które pośpieszyły do współpracy z Kołem serdecznie dziękujemy i jesteśmy przekonani, że nadal współpraca ta będzie ściślejsza.

Sekcje Koła Naukowego

Przy Kole Naukowem działały sekcje, pomyślane jako jednostki autonomiczne, a działające w ściśle określonym kierunku. Sekcje te, oparte na własnych regulaminach, przejęły na siebie wszelkie koszta administracyjne, związane z ich działalnością. Do Sekcji może należeć każdy członek Koła Naukowego.

W roku sprawozdawczym istniały następujące sekcje:

1. Akademickie Koło Polsko-Czechosłowackie,
2. Sekcja Naukowej Organizacji,
3. Kółko Germanistyczne,
4. Koło Pedagogiczne.

Sprawozdania pierwszych trzech sekcyj zamieszczono w części szczegółowej sprawozdania. „Koło Pedagogiczne" zostało rozwiązane uchwałą Komisji dla Spraw Młodzieży na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 1933 r. (pismo Dyrekcji W. S. H. l. dz. 5798/33).

Polityka finansowa

Kryzys gospodarczy, który się srożył w roku sprawozdawczym, przysporzył Zarządowi niemało trudności. Zarząd jednak potrafił dostosować się do trudnych warunków, bez załamania się finansowego. Koło Naukowe starało się nie dopuścić do swej gospodarki obcego kapitału ani w formie krótkich, ani długoterminowych kredytów, chociaż ze wzrostem kryzysu zwiększały się zapotrzebowania członków, a jednocześnie zmniejszała się możność terminowego wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań.

Polityka finansowa Koła Naukowego opierała się na preliminarzu budżetowym, uchwalonym przez nowowybrany Zarząd. Budżet ten znacznie odbiega od budżetów lat poprzednich, zarówno pod względem strukturalnym, jak i ogólnych sum przychodowych i rozchodowych.

Zarząd starał się zdobyć nowe źródła dochodów, co mu się w całej pełni udało. Dzięki poparciu Dyrekcji W. S. H. nowe opłaty na rzecz Koła Naukowego, płynące z nowoutworzonego kursu dla księgowych i rewidentów, oraz z likwidacji Koła Sportowego przy Wyższej Szkole Handlowej.

Wzmożony popyt na wszelkiego rodzaju wydawnictwa Koła Naukowego, wpłynął na znaczną różnicę między sumą preliminowaną z tego źródła w budżecie, a w rzeczywistości zrealizowaną w rachunku strat i zysków. Różnica wynosi zgórą zł 600.

Wydawnictwa stanowią dzisiaj podstawowe źródło dochodów Koła Naukowego. W latach ubiegłych na wydawnictwa uzyskiwało Koło mniejsze lub większe subwencje, w roku sprawozdawczym staliśmy się na tem polu samowystarczalnymi a nawet, mimo niskich cen, oraz dzięki wielkiej szybkości obrotów, docho-

dowymi. Klasycznym przykładem niezwykłej intensywności obrotów jest fakt, że w ciągu jednego roku wyczerpany został całkowicie nakład z analizy bilansów i rentowności przedsiębiorstwa, oraz z organizacji przedsiębiorstw handlowych.

Drugim charakterystycznym rysem polityki finansowej ustępującego Zarządu, to wytężona i energiczna praca w kierunku zdobycia subwencyj zarówno w gotówce jak i w naturze. Pozycja subwencyj znacznie się różni od sumy preliminowanej w budżecie. W dobie dzisiejszej, t. j. w czasach ogólnego zubożenia społeczeństwa, praca na tem polu jest naprawdę bardzo trudna. A jednak, czy Zarząd dostatecznie nie wykazał tu swej sprawności? Suma zgórą zł 3.000,— chyba sama za siebie mówi.

Zarząd Koła Naukowego stosownie do swej polityki przychodowej rozszerzył zakres swej działalności i odpowiednio ustosunkował stronę rozchodową preliminowanego budżetu. W pierwszym rzędzie uważał za wskazane, przeprowadzić kosztem osiągniętych dochodów znaczniejsze inwestycje, które umożliwiłyby zarówno członkom Koła, jak i Zarządowi osiągnięcie lepszych wyników na polu pracy naukowej.

Reorganizacja wewnętrzna

Celem ułatwienia i zwiększenia wydajności pracy członków Zarządu jak i członków Koła, przeprowadzono w roku sprawozdawczym gruntowną reorganizację dotychczasowego systemu pracy. Kierowano się przytem doświadczeniem lat ubiegłych, jak i metodami, stosowanemi przez Instytut Naukowej Organizacji i Kierownictwa.

Zwrócono również uwagę na stan prawny Koła Naukowego. Statut Koła, opracowany jeszcze w czasach jego powstawania, wykazał szereg luk i braków, dlatego na nadzwyczajnem Walnem Zebraniu w dniu 9 listopada 1933 r. dokonano rewizji statutu, chociaż zmiany te okazały się potem zbędnemi ze względu na ukazanie się nowej ustawy akademickiej.

Podobnie stan prawny wewnątrz Zarządu musiał ulec gruntownej zmianie. Celem rozgraniczenia prac poszczególnych członków Zarządu, wprowadzono system hierarchiczny. Reorganizacji uległy również sekretarjat przez znormalizowanie wszystkich druków i usprawnienie kartotek.

Repetytorja

Z pośród repetytorjów, urządzanych przez Koło Naukowe, a mających za cel pogłębienie wiedzy z danego przedmiotu, zwłaszcza zaś należyte przygotowanie do egzaminu, na szczególną uwagę zasługuje repetytorjum z analizy bilansów i rentowności przedsiębiorstw.

Przedmiot ten, wchodzący w zakres egzaminu dyplomowego, oraz będący kontynuacją nauki księgowości, wykładanej na I i II roku studjów, jest niewątpliwie dla każdego studenta, kończącego wyższe studja handlowe, podstawą w przyszłem jego życiu zawodowem. Trudno sobie wyobrazić dyplomowanego absolwenta bez gruntownej znajomości księgowości, oraz analizy bilansów, szczególnie w dobie obecnego kryzysu, gdy studjowanie bilansów — które są zwierciadłem przedsiębiorstwa — jest rzeczą pierwszej wagi.

Ten motyw skłonił Zarząd do zorganizowania repetytorjum z analizy bilansów. Prowadzenie tegoż powierzono powszechnie cenionemu i zasłużonemu koledze, dyplomowanemu absolwentowi, Tadeuszowi Sobaszkowi, który z powierzonej sobie pracy wywiązał się jak najlepiej. Starannie przygotowane i z wielką umiejętnością prowadzone wykłady, przyczyniły się do gruntownego opanowania przez słuchaczów przedmiotu i w wielkiej mierze do osiągnięcia pozytywnych wyników przy egzaminie dyplomowym. Nadmienić wypada, że na prelekcje tego repetytorjum uczęszczały nawet osoby nie będące studentami, tak, że prelekcje te nabrały charakteru wykładów publicznych. Liczba uczestników na dotychczasowych 3-ch kursach wynosiła 65—75 osób.

Prócz tego urządzono repetytorjum z organizacji i techniki przedsiębiorstw przemysłowych, prowadzone przez p. asystenta Jaromira Węcławskiego.

Koło a władze akademickie

Wszelkie zabiegi Zarządu około rozwoju Koła Naukowego zapewne utknęłyby w połowie drogi, gdyby nie pomoc ze strony władz Uczelni i grona profesorów, nacechowaną szczerą życzliwością do wszystkich naszych poczynań. Dlatego ustępujący Zarząd poczuwa się do miłego obowiązku wypowiedzenia tu słów gorącej podzięki za okazaną mu życzliwość i udzieloną pomoc.

Dziękujemy przedewszystkiem Panu Dyrektorowi Prof. Dr. Antoniemu Peretiatkowiczowi, który nas zawsze chętnie wysłuchał, nawet w sprawach drobnych, który nie szczędził nam światłych rad i najdalej posuniętej pomocy.

Dziękujemy równie serdecznie Panu Kuratowi Prof. Witoldowi Skalskiemu, do którego odnosiliśmy się z pełnem zaufaniem, który opiekował się szczerze wszystkiemi naszemi imprezami, zagrzewając nas do pracy i podtrzymując w nas otuchę.

Wdzięczna młodzież akademicka, oceniając trudy poniesione dla niej tak przez p. prof. dr. Antoniego Peretiatkowicza jak i p. prof. Witolda Skalskiego, nadała Im na Walnem Zebraniu dnia 9 listopada 1933 r. najwyższe odznaczenie, jakiem rozporządza, mianowicie tytuł członków honorowych Koła Naukowego.

Do grona naszych przyjaciół zaliczamy również opiekunów Sekcyj Koła Naukowego, pp. prof. Ign. Hanusa i dr. Stefana Zaleskiego, dzięki którym praca w Akademickiem Kole Polsko-Czechosłowackiem, względnie w Sekcji Naukowej Organizacji rozwinęła się nadzwyczaj korzystnie.

Troskliwą i serdeczną opieką otaczali Koło Naukowe pp. profesorowie Hryniewiecki Jan, Jedlicki Marjan, Łukaszewicz August, Mikołajski Juljusz, Piechocki Edmund, Podleski Celestyn, Ropp Stefan, Schmidt Emil, Sułkowski Józef, Taylor Edward, Waschko Stanisław i Żardecki Stefan.

Podziękowanie składam również Sekretarjatowi Wyższej Szkoły Handlowej, z p. Wandą Sobieszczykówną i p. mgr. Arturem Wigurą na czele, za przychylne i rzeczowe ustosunkowanie się do Koła Naukowego, jak również za szybkie załatwianie naszych spraw.

Stosunek do organizacyj akademickich

Zarząd dbał o utrzymanie żywego kontaktu z pokrewnemi organizacjami akademickiemi i o serdeczne ustosunkowanie się do organizacyj nadrzędnych, t. j. do Ogólnopolskiego Związku Akademickich Kół Naukowych (O. Z. A. K. N.) w Warszawie, oraz do Wydziału Kół Ekonomicznych i Handlowych w Poznaniu.

Współpraca nasza z O. Z. A. K. N., którego członkiem było nasze Koło, polegała na korzystaniu z całego szeregu wskazówek, udzielanych nam przez Związek w formie instrukcyj, wzo-

Prof. Dr. Antoni Peretiatkowicz
Dyrektor Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu,
członek honorowy Koła Naukowego.

rów statutów i regulaminów, działalności poszczególnych agend Koła i t. p. Należy podkreślić, że do chwili rozwiązania Związku współpraca ta była cenną pomocą w działalności Zarządu.

Na terenie Poznania nasze Koło było członkiem Delegacji Kół Naukowych O. Z. A. K. N., która reprezentowała Związek w Poznaniu i realizowała bezpośrednio zamierzenia O. Z. A. K. N.'u.

Współpraca z Wydziałem Kół Ekonomicznych i Handlowych przejawiała się w udziale naszego Koła we wszystkich poczynaniach i imprezach Wydziału, jako to wycieczkach, referatach, ankietach i t. p.

Do najważniejszych poczynań Wydziału, w których Koło Naukowe brało udział, zaliczyć należy wymianę książek i skryptów z pokrewnemi organizacjami, jak z Kołem Ekonomistów Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie i z Kołem Naukowem Wyższego Studjum Handlowego w Krakowie.

W dniach 10. i 12. kwietnia 1933 r. bawiła w Poznaniu delegacja Koła Ekonomistów Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, którą Zarząd gościł. Delegacja przybyła do Poznania celem dokładnego zapoznania się z pracą w naszem Kole Naukowem, jak i też nawiązania bliższych stosunków, w szczególności, by przystąpić do współpracy przy wydaniu „Kalendarza Handlowego" i dostarczeniu materjału z środowiska poznańskiego. Wynikiem tej współpracy jest obszerny dział poświęcony środowisku poznańskiemu w „Kalendarzu Handlowym" na rok 1933/34.

Nasze Koło podtrzymywało żywą korespondencję z innemi Kołami Naukowemi w Polsce, wspomagając się wzajemną wymianą książek i skryptów.

Nasz kontakt z Bratnią Pomocą Studentów Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu był z natury rzeczy bardzo ścisły. W związku z powstaniem Czytelni przejęliśmy z Bratniej Pomocy 20 różnych czasopism handlowo-gospodarczych, za co w imieniu Koła Naukowego składam Zarządowi Bratniej Pomocy na tem miejscu serdeczne podziękowanie. Naturalnie nie wspominam tu o licznych wzajemnych pomocach i ułatwieniach, jakich nie szczędzili nam kierownicy Bratniej Pomocy, z Prezesem Kolegą Mertką Józefem na czele.

Współpraca z Kołem Prawników i Ekonomistów Uniwersytetu Poznańskiego polegała na nabywaniu skryptów, potrzeb-

Zarząd Koła Naukowego Tow. Stud. i Dypl. W. S. H. w 1933 roku. Fot. „Rubens"

Siedzą od lewej strony: M. Karwowska, L. Łukaszewski, P. Dąbrowski, stoją: Zb. Gronowski, Zb. Barcz, R. Sobieraj, J. Stępniewski, W. Łukaszewski.

nych podczas studjów na Wyższej Szkole Handlowej, które ukazały się nakładem Koła Prawników i Ekonomistów.

Wkońcu nadmienić należy, że obecnie w toku są starania o nawiązanie bliższego kontaktu z organizacjami akademickiemi czeskiemi i węgierskiemi.

Zakończenie

Kończę sprawozdanie przekonany, iż Zarząd Koła Naukowego starał się uczynić wszystko, co było w jego mocy, by jak najlepiej wywiązać się z przyjętych na siebie obowiązków. Osiągnięte, mimo niezmiernie ciężkich warunków, wyniki naszej pracy, są dla nas najwyższą nagrodą.

Wszystkim Koleżankom i Kolegom, którzy współpracowali ze mną w Zarządzie, lub brali udział w pracy Koła i ułatwili mi kierowanie sprawami Koła Naukowego, składam na tem miejscu najserdeczniejsze podziękowanie.

Leonard Łukaszewski,
Prezes Koła Naukowego
Towarzystwa Studentów i Dyplomowanych
Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu.

CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

[s.nlb czysta]

SPRAWOZDANIE SEKRETARJATU

Nerwem każdej instytucji jest dobrze zorganizowany Sekretarjat, będący podstawą technicznej realizacji inicjatywy i myśli twórczej. Szczególnie dotyczy to organizacyj akademickich, gdzie istnieje stały ruch członków i specyficzny rodzaj czynności, zmuszający sekretarza do szukania dla siebie najdogodniejszych warunków pracy celem usprawnienia administracji biura.

To też Sekretarjat, poza swojemi czynnościami technicznemi, prowadzi dział informacyjny o studjach na W. S. H. i Wyższych Kursach Dziennikarskim, Pedagogicznym i Księgowych Rewidentów — w szczególności z zakresu programu poszczególnych przedmiotów, wskazując źródła nabycia odpowiednich pomocy naukowych (brak których stale odczuwa się w Kole), o organizacjach akademickich na W. S. H., o kursach i seminarjach organizowanych przez Koło — słowem był placówką, informującą wszystkich o wszystkiem.

Przyjmowania członków dokonywał Sekretarjat na podstawie złożonej deklaracji, za jednorazową opłatą wpisowego w wysokości zł 2,—.

Mając stale na uwadze wygodę interesentów, urządzono w odpowiedni sposób biuro Sekretarjatu, bez tradycyjnych „okienek" i kolejek, zwracając szczególną uwagę na czas dyżurów, które odbywały się codziennie od godz. 11—13; poza tem dwa razy tygodniowo w godzinach popołudniowych od godz. 16—17 w okresie roku akademickiego, oraz trzy razy tygodniowo w okresie feryj.

Ogółem odbyto 325 dyżurów na ogólną liczbę 550 godzin. Pomocną w urzędowaniu sekretarza była siła płatna. Każdy nowoprzyjęty student(ka) otrzymywał legitymację, gdzie były uwidocznione dokonane opłaty wpisowego, składek, oraz funduszu bibljotecznego. Stan członków per 31. XII. 1933 r. wynosił 671, z tego:

Członków honorowych 2
Członków wspierających 2
Koleżanek 91
Kolegów 576

w tem dyplomowanych i absolwentów 233 — studentów 434. Załączona tabela przedstawia ilość zapisujących się w ciągu ostatnich 3-ch lat:

Rok	Stan faktyczny na początku roku	Zapisało się w ciągu roku	Liczba ogólna statystyczna	Wystąpiło w ciągu roku	Stan faktyczny w końcu roku
1931	769	146	915	170	745
1932	745	211	956	321	635
1933	635	122	757	90	667

Powyższa tabela dokładnie przedstawia stan faktyczny. Jeżeli przyjmiemy za podstawę pewien stały procent ilości studentów, zapisujących się do Koła, to stwierdzić musimy, iż ogólna liczba statystyczna stale się zmniejsza, a to w związku ze zmniejszeniem się ilości studentów, zapisanych na W. S. H.

Niemniej jednak z zadowoleniem należy podkreślić zrozumienie wśród młodzieży konieczności życia organizacyjnego i uczestniczenia w jego przejawach, co nam wykazują poszczególne cyfry.

Wielka ilość członków Koła, stanowiąca 89,65% ogółu studentów W. S. H. świadczy wymownie o znaczeniu, jakie odgrywa Koło w studjach, dostarczając całego szeregu pomocy naukowych swoim członkom za minimalną opłatą, kierując ich myśli na właściwe tory, celem zdobycia jak największego zasobu wiedzy fachowej. Ewidencja członków Koła prowadzona jest na podstawie kartoteki, co umożliwia szybkie załatwienie klientów, usprawniając tem samem pracę Sekretarjatu.

Wykaz członków Koła pod względem:

1. przynależności państwowej:
   polska 662
   czeska 4
   litewska 1
   Razem . . . 667

2. wyznania:

rzymsko-katolickie	643
ewangelickie	14
prawosławne	7
ewang. augsburskie	2
staroobrzędowe	1
Razem	667

3. pochodzenia (miejsce urodzenia):

Wielkopolska	289
B. Kongresówka	123
Pomorze	72
Śląsk	70
Małopolska	46
Niemcy	31
Rosja	26
Czechosłowacja	3
Gdańsk	2
Łotwa	2
Austrja	1
Francja	1
Litwa	1
Razem	667

W roku sprawozdawczym zapisało się do Koła 122 członków, co stanowi 55,7% ogółu zapisanych na I rok studjów na W. S. H., z czego pod względem:

1. przynależności państwowej:

polska	121
czechosłowacka	1
Razem	122

2. narodowości:

polska	119
czechosłowacka	1
niemiecka	1
ruska	1
Razem	122

3. wyznania:

rzymsko-katolickiego	117
ewangelickiego	2
ewang. augs.	2
prawosławnego	1
Razem	122

4. pochodzenia (miejsce urodzenia):

Wielkopolska	48
B. Kongresówka	20
Śląsk	14
Pomorze	12
Małopolska	12
Niemcy	9
Rosja	5
Czechosłowacja	1
Włochy	1
Razem	122

W roku sprawozdawczym Sekretarjat wydał zaświadczeń o nieposiadaniu zobowiązań:

dla członków	90
dla niecłonków	162
Razem	252

Jeśli chodzi o wpływy pieniężne do Sekretarjatu, to składają się na nie: opłaty wpisowego, składki członkowskie, funduszu bibljotecznego i opłaty za zaświadczenia o nieposiadaniu zobowiązań wobec Koła. Kwoty pobierane na podstawie kwitarjuszy, przekazywane były następnie do Kasy Głównej.

Wpływy z Sekretarjatu za ostatnie 3 lata przedstawiają się następująco:

Treść	1931 r.	1932 r.	1933 r.
Wpis	Zł 292,—	422,—	244,—
Składki	„ 375,—	613,50	559,50
Fund. biblj.	„ 75,50	223,50	171,—
Zaświadczenia	„ —	126,—	82,50
	Zł 742,50	1.385,—	1.057,—

Wydatki Sekretarjatu były pokrywane z Kasy Głównej, których specyfikacja jest uwidoczniona w bilansie w pozycji „Koszta handlowe". Wydatki portoryjne według „Księgi znaczków pocztowych" wykazują kwotę zł 106,87.

Przeglądając tabelę wpływów z Sekretarjatu, musimy stwierdzić, iż są one bardzo nieregularne i zmniejszające się. Jeśli weźmiemy chociażby pozycję „składki" i przeprowadzimy krótszą analizę, to zauważymy, iż na ogólną liczbę członków 667, pozycja ta przy regularnem płaceniu składek, licząc zł 1,50 rocznie, winna uzyskać kwotę zł 1.050,—. Tymczasem zaledwie 55,92% uiściło swe składki; cyfry te świadczą wymownie o ciężkiem położeniu materjalnem młodzieży akademickiej. To też Zarząd Koła niejednokrotnie umarzał, względnie zwalniał członków ze składek, lub innych świadczeń na rzecz Koła, — na podstawie złożonego podania do Zarządu. — Cyfry za r. 1932 są bez wątpienia najwyższe, a to dlatego, ponieważ kadencja ta była przedłużona o 3 miesiące, z powodów technicznych, celem wyrównania roku obrachunkowego — kalendarzowego. Analizując dalej cyfry pozycji „za rok 1932" w kwocie zł 613,50, dojdziemy do wniosku, iż faktycznie w ciągu 12 miesięcy wpłynęła kwota zł 490,80, co przy ówczesnym stanie 635 członków winno dać kwotę zł 952,50. Zasadniczo wpłynęło do Sekretarjatu 51,52%. Identycznie przedstawia się stan w roku 1931 — gdzie wpłynęło zaledwie 375,— zł, co stanowi 33,56%, a zatem możemy zrobić krótkie zestawienie płatności członków Koła.

Rok	Ilość członków	Kwota globalna	Faktycznie wpłacono	% płatności
1931	745	1.117,50	375,—	33,56
1932	635	952,50	490,80	51,52
1933	667	1.050,—	559,—	55,92

Widzimy zatem, że mimo trudności materjalnych, stan płatności zwiększa się, co w pierwszym rzędzie należy przypisać usprawnieniu Sekretarjatu i zwiększeniu kontroli opłat przy udzielaniu świadczeń. Niemniej jednak, kwoty zbierane drogą składek członkowskich są absolutnie niewystarczające na

potrzeby Koła Naukowego, to też Sekretarjat drogą korespondencyjną dąży do wynalezienia coraz to nowych źródeł „dochodu".

Załatwianie korespondencji dokonywał sekretarz Koła, przeprowadzając ją przez dziennik korespondencyjny i księgę opłat portoryjnych. Niektóre biura przestały prowadzić dziennik korespondencyjny, stosując księgę doręczeń i opłat portoryjnych. Uważamy, że ta metoda w naszych warunkach jest nierzeczowa, chociażby dlatego, że przedraża utrzymanie specjalnego gońca, nie mówiąc już o możliwości zagubienia takiej księgi doręczeń, co jest wykluczonem przy metodzie dziennika, jak i ułatwia orjentację sekretarza, zwiększając przez to wydajność jego pracy.

Łącznie z rozwojem Koła wzrasta ilość korespondencji bieżącej, przychodzącej i wychodzącej.

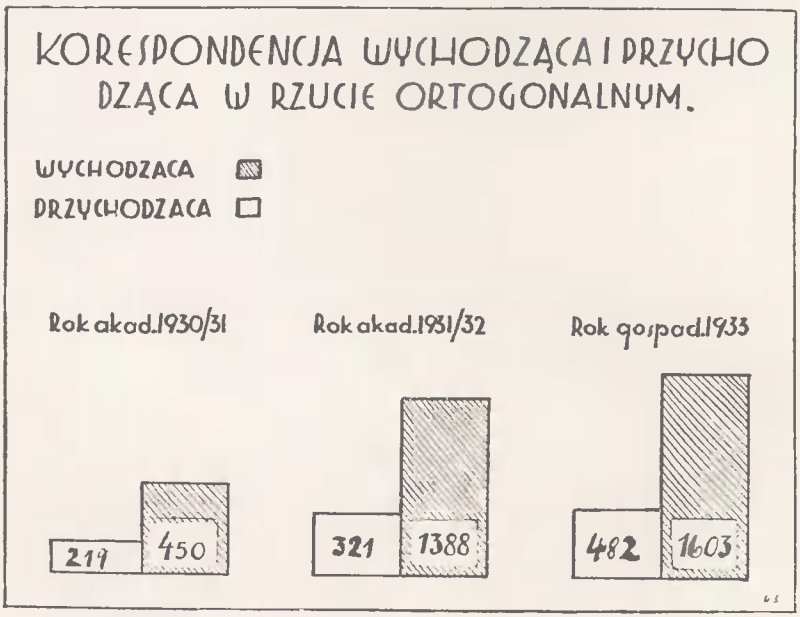

Sekretarjat i Agenda Sprzedaży.

Fot. „Rubens"

Załączona tabela przedstawia obrót korespondencji w ciągu ostatnich trzech lat:

Według dz. koresp.	1931 r.	1932 r.	1933 r.
otrzymano	219	321	482
wysłano	450	1388	1603
obrót	669	1709	2085

Do dalszych czynności Sekretarjatu należało prowadzenie protokólarzy Walnych Zebrań Członków i Zebrań Zarządu. W ciągu roku sprawozdawczego odbyły się 2 Walne Zebrania, oraz 14 zebrań Zarządu. Jedyna bolączka, trapiąca obecnie Sekretarjat — to brak pomieszczeń (szaf) na akta Sekretarjatu i archiwum, które z roku na rok wzrastają.

Paweł Dąbrowski
sekretarz.

SPRAWOZDANIE SKARBNIKA

Zarząd zdając sobie sprawę, że bez dobrze zorganizowanego skarbu i bez umiejętnej i realnej polityki finansowej nie można myśleć o należytym rozwoju organizacji, poświęcił tym sprawom wiele uwagi i pracy.

Wynikiem tego są trwałe podstawy finansowe, które szczegółowo przedstawia bilans i rachunek strat i zysków. Punktem wyjścia prac skarbnika, jak i całej polityki finansowej był ustalony na początku działalności budżet Koła Naukowego, który na rok 1933 przedstawiał się następująco:

PRZYCHODY:

Towary	zł 750,00
Linguaphone'y	„ 400,00
Składki członkowskie	„ 750,00
Składki bibljoteczne	„ 200,00
Opłaty akademickie	„ 2000,00
Subwencje	„ 1870,00
Odsetki	„ 30,00
Razem	zł 6000,00

ROZCHODY:

Wydatki handlowe	zł 2500,00
Ruchomości	„ 1800,00
Bibljoteka	„ 1000,00
Na cele naukowe	„ 300,00
Wycieczki	„ 300,00
Sprawozdanie	„ 100,00
Razem	zł 6000,00

Podane na końcu zestawienia bilansowe wykazują jasno, w jakiej mierze poszczególne pozycje budżetu zostały zrealizowane. Stwierdzić należy, że szczególnie pozycje przychodowe wykazują nieprzewidziane nadwyżki. W agendzie sprzedaży nastąpiło w tym roku zwiększenie obrotów, czego dowodem pozycje na koncie „towarów" w żurnalu, które wyrażają się sumą zł 9.023,31, oraz osiągnięty z sprzedaży zysk, który uważać należy za jeden z najpoważniejszych dochodów własnych Koła.

Linguaphone'y, t. j. zaprowadzone od trzech lat kursy języków, oprócz poważnej i pożytecznej strony intelektualnej, zapewniają Kołu także dochód materjalny, który w okresie sprawozdawczym wykazał się sumą zł 412,75. Dochód ze składek członkowskich wynosi zł 864,70.

Najpoważniejszym funduszem są dochody z opłat akademickich, uzyskane z wpłacanych do Sekretarjatu Wyższej Szkoły Handlowej przez wszystkich studentów. Dochód ten przeznaczony jest w pierwszym rzędzie na wydawnictwa Koła i na zakup książek do bibljoteki, umożliwiając tem samem spełnienie najważniejszego zadania Koła, — niesienia pomocy naukowej oraz na pokrycie ogólnych wydatków Koła.

W rozchodzie najpoważniejszą pozycję stanowią wydatki handlowe i administracyjne, składające się z następujących pozycyj:

1.	Pensje	zł 1.440,00
2.	Sekretarjat	„ 332,59
3.	Wyd. reprezentacyjne . .	„ 227,10
4.	Uprzątanie lokali	„ 180,00
5.	Różne	„ 182,85
6.	Świadczenia socjalne . .	„ 155,21
7.	Prasa	„ 150,00
8.	Dyplomy honorowe . . .	„ 100,00
9.	Woźnym (różne wynagr.)	„ 35,00
	Razem . . .	zł 2.802,75

Przekroczona więc została suma rozchodowa budżetu o zł 302,75. Tłomaczy się to przekroczenie koniecznemi i nieprzewidzianemi na początku okresu inwestycjami.

Omówienie bilansu

Przystępując do omówienia bilansu za rok 1933, stwierdzić należy, iż ogólny majątek Koła Naukowego, wyrażający się w sumie bilansowej zł 13.496,70, wzrósł w stosunku do roku ubiegłego o kwotę zł 3.205,94 — czyli o 31,3%.

Kapitał obcy zredukowany został w roku gospodarczym z sumy zł 1.639,21 do sumy zł 535,17 t. j. o zł 1.104,04 — czyli o 67,3%. Kapitał własny wykazuje wzrost w roku obrachunkowym o sumę zł 4.309,98 — czyli o 47,2% w stosunku do roku ubiegłego. Nadmienić wypada, że wśród kapitału własnego utworzono nowy, specjalny fundusz im. p. prof. Ignacego Hanusa, wykazujący sumę zł 115,—. Nadwyżka bilansowa w sumie zł 3.736,42 wykazuje wzrost do roku ubiegłego o zł 892,03 t. j. o 34,2%. Jeżeli zatem chodzi o pokrycie kapitału obcego, nie ulega najmniejszej wątpliwości, że znajduje on pełne pokrycie w środkach obrotowych, a nawet w samem koncie „Kasy". Trudno zatem mówić o złem ustosunkowaniu kapitałów obcych do środków obrotowych.

Suma wierzycieli jest, jak widzimy, bardzo nikłą pozycją w naszym bilansie w porównaniu do ogólnego majątku i można śmiało przyjąć, że jest to raczej suma przechodnia, którą można w każdem przedsiębiorstwie zauważyć. Z bilansu zatem wynika, iż Koło Naukowe opiera się z reguły tylko na kapitale własnym, gdyż ten jest jego fundamentem i podstawą solidnej działalności.

Poza gotówką w kasie, reszta sum dyspozycyjnych ulokowana jest w Komunalnej Kasie Oszczędności m. Poznania, oraz w Pocztowej Kasie Oszczędności. Łączna kwota pogotowia kasowego wynosi zł 2.977,70, plus papiery wartościowe zł 94,80.

Koło nasze nietylko w chęci ulokowania pewnej sumy w papierach wartościowych, ale za wezwaniem Rządu postanowiło zakupić talon Pożyczki Narodowej na zł 100,— spełniając w ten sposób obowiązek obywatelski.

Ożywioną działalność Zarządu Koła stwierdzić możemy w pozycji „towarów", która przekracza zgórą sumę zł 3.000,00. Stare zapasy książek i skryptów, mimo zapotrzebowania, zostały uzupełnione nowemi wydawnictwami. Suma towarów obejmuje wszystkie zapasy po cenie kosztów wytworzenia, względnie po cenie kupna.

Pozycja dłużników, rozbita na dwa podkonta, dokładnie ilustruje nam naszą działalność kredytową w stosunku do członków Koła. Sumę wątpliwych dłużników całkowicie pokrywa w tym celu utworzona rezerwa delkredere w kwocie zł 300,00. Zgóry trzeba jednak zastrzec, że pretensja w stosunku do wątpliwych dłużników, nie jest bynajmniej nieściągalną. Zarząd Koła Naukowego postanowił jednak krytycznie ocenić zdolność płatniczą zalegających od dłuższego czasu dłużników, aby przedstawić stan majątku w jak najbardziej realnej formie.

Wśród ruchomości na plan pierwszy wysuwają się linguaphone'y. Urządzenia te przedstawiają niewątpliwie większą wartość realną, skutkiem czego tworzą w naszym bilansie znaczną cichą rezerwę. Inne ruchomości ujęte zostały kwotą zł 2.738,34. Jak widzimy, mimo przeprowadzonej amortyzacji, wzrosły one o sumę zł 1.458,23. Jako główny dorobek wśród tych urządzeń, w spisie inwentarza figuruje nowonabyta szafa bibljoteczna i powielacz typu „Gestetner".

Rachunek strat i zysków

Działalność Zarządu Koła Naukowego dokładnie ilustruje nam rachunek dynamiczny. Zysk z sprzedaży towarów osiągnął w roku obrachunkowym kwotę zł 1.350,45. Drugim zasadniczym dochodem Koła, to dochód, uzyskany z urządzanych kursów, który przynosi zgórą kwotę zł 300,—.

Intensywną pracę ustępującego Zarządu szczególnie ocenić można z Rku subwencyj, wykazującego kwotę zł 1.961,—. Suma ta jest plastycznym obrazem niezmordowanych zabiegów ustępującego Zarządu, około zdobycia kapitałów, — nie z kieszeni członków-studentów, a natomiast z środowiska pozaakademickiego, t. j. ofiarnego i zawsze życzliwego Starszego Społeczeństwa. Analizując dokładnie Rk subwencyj, przekonać się możemy, iż sumą zł 1.962,— nie objęto subwencyj, uzyskanych na cele wydawnictwa „Tydzień o Pomorzu", a które przedstawiały wartość zgórą zł 840,—.

Przeciwstawiając łączną sumę omawianych wyżej 3-ch rachunków, t. j. zł 3.650,95 ogólnym kosztom administracyjnym, wynoszącym zł 2.802,75 stwierdzić trzeba, iż dochody te w całej pełni pokrywają ogólne koszty utrzymania i prowadzenia Koła. Pozostałe zatem dochody, płynące z opłat akademickich, skła-

dek członkowskich i bibljoteki, służą na pokrycie odpisów oraz zwiększenie kapitałów własnych.

Jak więc przedstawia się dochodowość naszej organizacji? Wynosi ona 46%. Stopień gospodarczości wynosi zatem 54%. Na ogólną sumę kapitału własnego dochód brutto wynosi zł 8.057,02. Czysty zysk zaś w stosunku do sumy kapitałów własnych i obcych, wyrażający nam zarazem rentowność organizacji wynosi 27%.

Przedstawiona analiza bilansu i rachunku strat i zysków pozwoli członkom na dokładne zorjentowanie się w gospodarce Koła.

Marja Karwowska
skarbnik.

ZAKŁAD INTROLIGATORSKI

M. MENDELEWSKI

POZNAŃ, UL. PIEKARY 25 ptr.

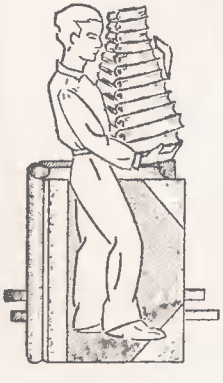

Wykonuje

wszelkie prace
wchodące w zakres

introligatorstwa

Rok zał. 1906

BILANS
I
RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW

Bi

Koła Naukowego Towarzystwa Studentów i Dyplo

AKTYWA **na dzień 31 grud**

	Zł gr	Zł gr
I. Sumy dyspozycyjne:		
a) Kasa	693,63	
b) Banki:		
1. P. K. O.	146,31	
2. K. K. O.	2.137,76	2.977,70
II. Papiery wartościowe:		
a) Pożyczka Narodowa		94.80
III. Towary		3.127,77
IV. Dłużnicy:		
1. pewni	998,48	
2. wątpliwi	253,60	1.252,08
V. Bibljoteka		2.893,26
VI. Linguaphone:		
a) język angielski	64,00	
b) język niemiecki	152,25	
c) język francuski	196,50	412,75
VII. Ruchomości:		2.738,34
		13.496,70

Za Zarząd Koła Naukowego:

(—) Leonard Łukaszewski
Prezes.

(—) Marja Karwowska
Skarbnik.

BIBLJOTEKA W ... HANIU

Poznań, dnia 31 grudnia 1933 roku.

lans

mowanych Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu

nia 1933 r.

PASYWA

	Zł	gr	Zł	gr
I. Kapitały obce:				
Wierzyciele (dostawcy) . . .			535,17	
II. Wydawnictwo „Pomorza":			458,56	
III. Kapitały własne:				
a) Kapitał zakładowy			7.700,46	
b) Fundusze:				
1. rezerwowy	578,44			
2. specjalny im. p. prof. Hanusa	115,00			
3. wycieczkowy	72,65			
4. wątpliwych dłużników . . .	300,00		1.066,09	
c) Nadwyżka bilansowa			3.736,42	
			13.496,70	

Za Komisję Rewizyjną:

(—) Mikołaj Bychowiec
Członek K. R.

(—) Franciszek Żynda
Przewodniczący K. R.

Rachunek Strat

Koła Naukowego Towarzystwa Studentów i Dyplo

na dzień 31 grud

STRATY

	Zł gr	Zł gr
I. Koszty administracyjne:		2.802,75
II. Amortyzacja:		
1. bibljoteki	510,55	
2. linguaphone		
a) język angielski	109,50	
b) język niemiecki	98,25	
c) język francuski	66,00	784,30
3. ruchomości		502,25
III. Dotacje Sekcjom Koła Naukowego:		231,30
IV. Nadwyżka dochodów:		3.736,42
		8.057,02

Za Zarząd Koła Naukowego:

(—) Leonard Łukaszewski — Prezes.

(—) Marja Karwowska — Skarbnik.

Poznań, dnia 31 grudnia 1933 roku.

i Zysków

mowanych Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu

nia 1933 r.

ZYSKI

	Zł	gr	Zł	gr
I. Towary			1.350,45	
II. Opłaty akademickie			3.154,20	
III. Składki członkowskie			864,70	
IV. Bibljoteka:				
1. składki	188,00			
2. kary	118,14		306,14	
V. Linguaphone:				
a) język angielski	191,50			
b) język niemiecki	47,00			
c) język francuski	100,00		338,50	
VI. Subwencje			1.962,00	
VII. Likwidacja Koła Pedagogicznego			53,65	
VIII. Procenty od lokat w bankach			27,38	
			8.057,02	

Za Komisję Rewizyjną:

(—) Mikołaj Bychowiec
Członek K. R.

(—) Franciszek Żynda
Przewodniczący K. R.

SPRAWOZDANIE BIBLJOTEKI

Bibljoteka Koła Naukowego była otoczona specjalną pieczą Zarządu.

Powstała pod koniec roku 1929, a otwarta w dniu 19 stycznia 1930 r., liczyła w dniu tym 101 tomów, z czego 30 otrzymała z Dyrekcji Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu.

W ciągu roku akademickiego 1930/31 powiększyła się o dalsze 202 dzieł, do tomów 663.

Obecnie liczy tomów 940, to jest powiększyła się w roku 1933 o nowych tomów 277.

Wydatki na nowe książki w roku 1933 wynosiły zł 1.200,72, z czego:

koszta zakupu książek	zł	517,80
koszta przekazanych z agendy sprzedaży	„	261,07
koszta oprawy	„	421,85
	zł	1.200,72

Rok sprawozdawczy był przełomowym dla działalności Bibljoteki. Dotychczasowa działalność skierowana była na zgrupowaniu jak największej ilości podręczników i skryptów, potrzebnych członkom przy zdawaniu egzaminów z rozmaitych przedmiotów.

Pomoc, dawana w ten sposób kolegom, była tylko jednym z wielu zamierzeń Koła. Koło Naukowe winno prowadzić, względnie stworzyć warunki pracy naukowej dla tych członków, którzy chcą się tej pracy w większej lub mniejszej mierze poświęcić.

W pracy tej, ważnym pomocniczym czynnikiem powinna być bibljoteka, jako skarbnica specjalnych naukowych podręczników, oraz źródło informacyj, co do naukowego materjału, zawartego w posiadanych przez bibljotekę książkach i czasopismach.

Motyw ten spowodował powstanie projektu reorganizacji bibljoteki.

Podzieloną więc została na trzy zasadnicze działy:

1. dział podręczników do przygotowania się do egzaminów, dzielący się na:
   a) dział książek,
   b) dział skryptów,
2. dział specjalny, który narazie objął tylko dziedziny naukowej organizacji (organizacji i kierownictwa),
3. dział ogólny, zawierający dzieła treści ogólnej, nieobjętej działem pierwszym i drugim wraz z czasopismami.

Ilościowo podział ten wygląda następująco:

książek do egzaminów	egzemplarzy	258
skryptów do egzaminów . . .	„	223
ogólnie	„	369
naukowa organizacja	„	90
	Razem sztuk	940

Rozdzielenie książek i skryptów w dziale pierwszym zostało spowodowane charakterystycznemi ich cechami. Książki stanowią materjał sprecyzowany, w zasadzie niezmienny, skrypty zaś — w każdem nowem wydaniu są lepiej opracowywane, więc są stale zmienne.

Z tego wypływa konieczność usuwania z bibljoteki skryptów starszych, częstokroć już nie aktualnych i zastępowanie ich nowemi. Przy reorganizacji bibljoteki w r. bieżącym, skryptów takich usunięto 24 egzemplarzy.

Działy: specjalny oraz ogólny mają stworzyć warunki pracy naukowej.

Nie znaczy to jednak, że książki te nie mogą być wypożyczone członkom niepracującym naukowo. Przeznaczone są one także dla członków najstarszych lat studjów, opracowujących poważniejsze już prace.

W roku bieżącym odnosiło się to do studentów trzeciego roku studjów, piszących prace dyplomowe; od przyszłego zaś roku odnosić się to będzie i do kolegów roku czwartego.

Powstanie tego nowego roku, według wszelkiego prawdopodobieństwa, stworzy dopiero właściwe warunki do rozwinięcia całej omawianej dziedziny pracy naukowej.

W związku z tem spodziewane jest powstanie nowych działów specjalnych, odpowiedników seminarjów roku czwartego, a więc działu ekonomicznego, analizy bilansów, handlowego, naukowej organizacji i t. p.

Stanie się wtedy bliższem realizacji zagadnienie opracowania katalogów rzeczowych wszystkich posiadanych przez bibljotekę Koła podręczników i czasopism, — zebranie bibljograficznych danych co do materjałów posiadanych przez bibljoteki obce, opracowania ich z podziałem na pewne grupy zagadnień i t. d.

Praca to niedawna, dopiero na terenie Koła zapoczątkowana, bardzo jeszcze niedaleko została posunięta, jednak początek jest zrobiony i przy wspólnym wysiłku starszych kolegów doczekamy się pełnej realizacji tej t. zw. pomocy naukowej.

Również specjalnemu podkreśleniu winna ulec inna jeszsze dziedzina organizacji bibljoteki Koła.

Dotychczas stosowana była tradycjna metoda numeracji książek. Każdy nowy tom otrzymywał nowy bieżący numer księgi inwentarzowej bibljoteki, umieszczany był na końcu dotychczas posiadanych książek w szafie bibljotecznej. To też poszczególne egzemplarze pewnego dzieła były rozrzucone na różnych półkach szafy.

Rozmieszczenie to nie było wygodnem, nigdy bowiem bibljotekarz nie mógł jednym rzutem oka ogarnąć, czy wszystkie, czy nie wszystkie egzemplarze żądanej książki są już wypożyczone.

Postanowiliśmy zerwać z tą starą metodą. Powstała koncepcja podwójnej numeracji: inwentarzowej i bibljotecznej — katalogowej.

Wszystkie więc książki i skrypty posiadają numer ewidencyjny, kolejny, numer księgi inwentarzowej bibljoteki, jako numer kontrolny stanu, ale oprócz tego każda z nich posiada numer jeszcze drugi, który oznacza jej miejsce w szafie bibljotecznej, łamany przez cyfrę, oznaczającą ilość, względnie kolejność egzemplarzy danej książki.

Od numeru więc 1—400 są książki działu pierwszego
„ „ 400—600 „ skrypty tegoż działu.

Między numerami 600—1000 mieszczą się książki Naukowej Organizacji, w zwyż zaś od 1000 książki działu ogólnego.

System ten umożliwi tworzenie specjalnej numeracji dla przyszłych działów specjalnych, jak również i przenoszenie poszczególnych książek z działu jednego do drugiego. Wtedy bowiem zmienione będą tylko numery katalogowe, orjentacyjne, gdy numer inwentarzowy będzie zawsze stały.

W dziedzinie administracji bibljoteki dla usprawnienia obiegu książek, Zarząd ściśle przestrzegał terminów zwrotu książek, nakładając na opieszałych członków kary pieniężne. Nałożenie kar za zwłokę i przeprowadzenie odpowiedniej agitacji wśród członków tłumaczy fakt, że w ciągu ubiegłej kadencji każda książka z działu pierwszego i drugiego, wypożyczoną była cztery razy.

Z bibljoteki korzystają czynni członkowie Koła Naukowego w liczbie 245 osób (co zostało stwierdzone na podstawie księgi ewidencyjnej). Bibljoteka ze zbiorów za rewersy i kary za zwłokę w oddawaniu książek wpłaciła do kasy głównej Koła Naukowego kwotę zł 118,14. Rewersy zaś z karą nieuiszczoną osiągnęły sumę z. 670,73. Ponieważ Zarząd Koła, przychylając się do podań Kolegów, kary obniża od 50—60%, wartość rzeczywistą tej sumy należy obniżyć także o około 60%.

Na zakończenie sprawozdania uważamy za nasz bardzo miły obowiązek, złożyć serdeczne podziękowanie niżej wymienionym ofiarodawcom dzieł i czasopism dla Bibljoteki Koła:

Dyrektor Tadeusz Adamczewski w Poznaniu,
Poseł Marjan Dąbrowski — Naczelny Redaktor I. K. C. — Kraków,
Prof. Dr. Stanisław Nowakowski w Poznaniu,
Inż. Benedykt Nawrocki w Warszawie,
Kazimierz Olszewski w Brześciu n/Bugiem,
Prof. Dr. Celestyn Podleski w Poznaniu,
Józef Sokołowski w Warszawie,
Prof. Dr. Stanisław Waschko w Poznaniu,
Radca Zygmunt Zaleski w Poznaniu,
Bank Cukrownictwa w Poznaniu,
Bank Gospodarstwa Krajowego w Warszawie,
Bibljoteka Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie,
Bibljoteka Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu,
Bratnia Pomoc Studentów Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu,

Fundusz Naukowy Zrzeszenia Pracowników Banku Polskiego w Warszawie,
Instytut Naukowej Organizacji w Warszawie,
Instytut Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen w Warszawie,
Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu,
Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie,
Instytut Zach.-Słowiański przy Uniwersytecie Poznańskim,
Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu,
Komunalny Związek Kredytowy w Poznaniu,
Koło Naukowe Studentów Wyższego Studjum Handlowego w Krakowie,
Państwowy Bank Rolny w Warszawie,
Państwowy Instytut Eksportowy w Warszawie,
Pocztowa Kasa Oszczędności w Warszawie,
Rada Portu i Dróg Wodnych w Gdańsku.

Łaskawy współudział wyżej wymienionych dał nam możność w szybszym czasie, niż na to pozwalają warunki, uzupełnić tak cennemi nabytkami nasz księgozbiór i oddać go do ogólnego użytku całej i w dużej mierze niezamożnej młodzieży akademickiej.

Zbigniew Barcz
Kierownik Bibljoteki.

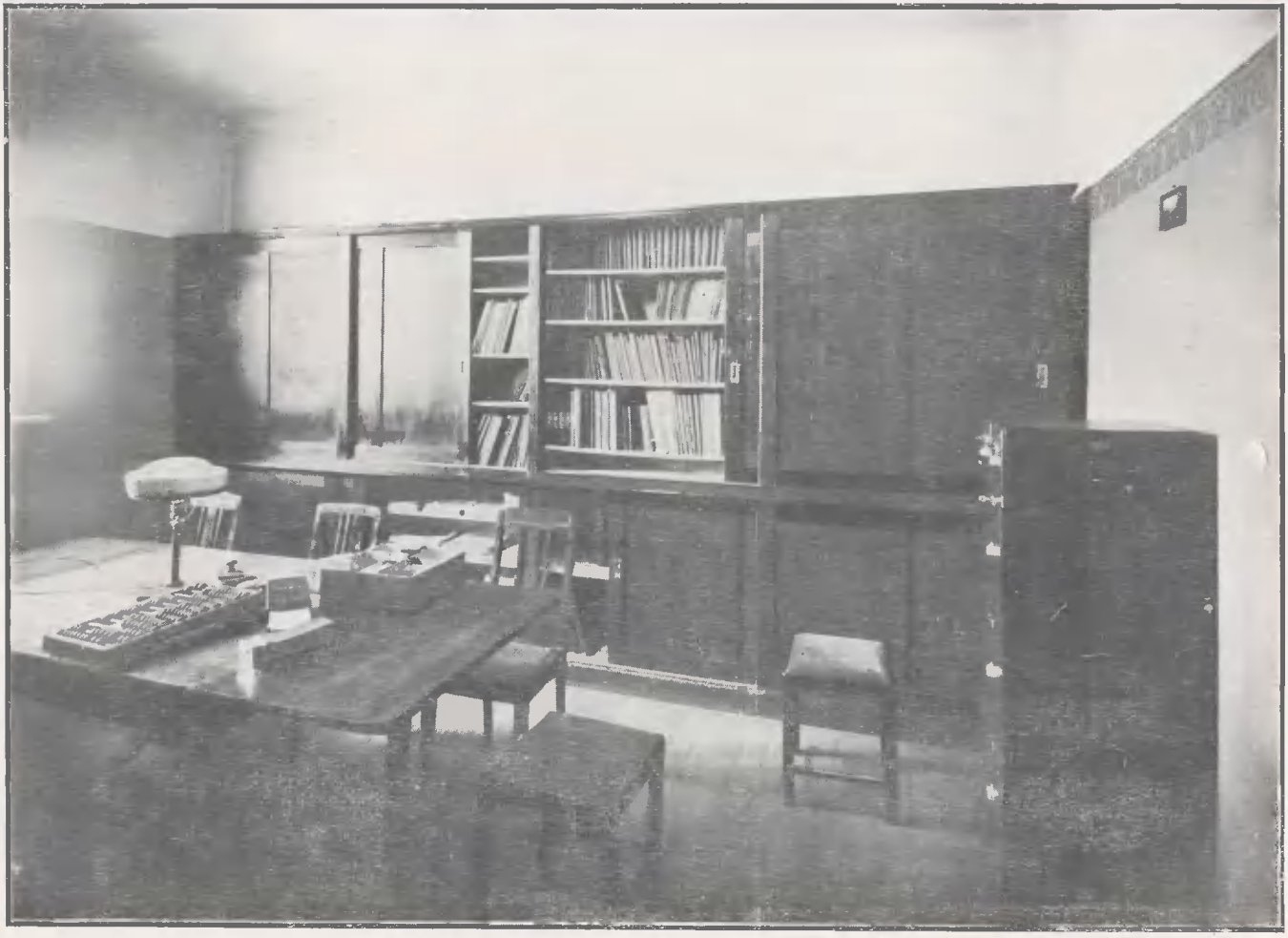

Bibljoteka i Czytelnia Koła.

Fot. „Rubens"

SPRAWOZDANIE CZYTELNI

Zarząd Koła Naukowego wychodząc z założenia, że nie każdy student może zaabonować sobie odpowiednie pisma fachowe, czy to o charakterze naukowym czy też gospodarczym, postanowił w związku z przeprowadzoną reorganizacją bibljoteki, położył bardzo silny nacisk na założenie własnej Czytelni, zaopatrując ją w poczytniejsze i ważniejsze czasopisma z zakresu handlu, przemysłu i rolnictwa, zawierające zawsze najnowsze wiadomości zawodowe.

Po otwarciu Czytelni okazało się, jak aktualną i konieczną była ta myśl. Już w przeciągu kilkunastu dni zdobyła sobie ona pełne zaufanie, wyrażające się w stale rosnącej liczbie czytelników. Sprawdzianem tego uznania może być nadzwyczajna frekwencja w stosunku do bardzo szczupłego lokalu, jaki zajmuje Czytelnia. Robione kilkakrotnie statystyki z frekwencji czytelników wykazały, że Czytelnię odwiedzało dziennie 15 do 20 osób. Jest to cyfra w porównaniu z położeniem lokalu i rozmiarem (IV. piętro), bardzo duża. W miarę możności i środków spełnialiśmy liczne dezyderaty i inowacje, kierowane pod naszym adresem przez kolegów. Fundusze na założenie i prenumeratę czasopism czerpała czytelnia tylko z Kasy Głównej Koła Naukowego. Czasopisma są oddawane do użytku kolegów w Czytelni, bądź wypożyczane za rewersem. Czytelnia, czynna codziennie od godz. 9—13 i 16—19 z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt, pomimo krótkiego czasu swego istnienia oddała wielkie usługi kolegom, szczególnie przy pracach seminaryjnych jak i dyplomowych.

W roku sprawozdawczym Czytelnia posiadała 36 czasopism, nie licząc podwójnych, a nawet potrójnych egzemplarzy.

Na 36 czasopism, które przychodziły do Czytelni, 30 przesyłanych było bezpłatnie, 2 za opłatą kosztów przesyłki, i tylko 3 za 50% abonamentem, mianowicie: „Przegląd Gospodarczy", „Opieka Gospodarcza" i „Gospodarka Narodowa".

Zestawienie czasopism

Dzienniki:

„Gazeta Codzienna Handlowa".

Tygodniki:

„Tygodnik Handlowy", „Tygodnik Mleczarski", „Polska Gospodarcza", „Poradnik Gospodarski", „Przemysł Metalowy", „Kupiec — Świat Kupiecki", „Rynek Metalowy i Maszynowy", „Gazeta Cukrownicza", „Przemysł Metalowy", „Gazeta Rolnicza", „Drogerzysta".

Dwutygodniki:

„Przegląd Gospodarczy", „Gazeta Bankowa", „Poradnik Przedsiębiorcy", „Górnośląskie Wiadomości Gospodarcze", „Gospodarka Narodowa", „Nauczyciel Polski", „Kupiec Kolonjalno-Spożywczy i Delikatesowy".

Miesięczniki:

„Przegląd Naukowej Organizacji", „Przegląd Miesięczny Banku Gospodarstwa Krajowego", „Czasopismo Księgowych w Polsce", „Praca i Opieka Społeczna", „Auto", „Szkoła", „Przemysł Chemiczny", „Przemysł Skórny", „Przegląd Cukierniczy", „Przegląd Papierniczy, Galanteryjny i Zabawkarski".

Dwumiesięczniki:

„Autobus" i „Przegląd Ubezpieczeniowy".

Kwartalniki:

„Ruch Prawniczy i Ekonomiczny", „Kwartalnik Pedagogiczny", „Konjunktura Gospodarcza", „Prace Instytutu Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen", „Praca i Opieka Społeczna".

Zaznaczyć musimy, że ze względu na brak funduszów nie możemy prenumerować zagranicznych czasopism fachowych, które są jednak niezbędne do zdobycia wiadomości z dziedzin handlowo-przemysłowych innych państw, celem przeprowadzenia chociażby badań porównawczych życia gospodarczego i wyszukania nowych rynków zbytu dla naszego kraju.

Tym wszystkim Wydawnictwom, które w zrozumieniu potrzeb naukowych młodzieży akademickiej, studjującej na Wyższej Szkole Handlowej w Poznaniu, idą jej z pomocą, przesyłając swoje czasopisma, składamy na tem miejscu słowa serdecznego podziękowania, wyrażając równocześnie nadzieję, że Czytelnia w dalszym ciągu będzie cieszyła się Ich poparciem.

Janusz Stępniewski
Kierownik Czytelni.

SPRAWOZDANIE KOMISJI WYDAWNICZEJ

Wzorem lat ubiegłych, głównym celem Komisji Wydawniczej było wydawanie skryptów, udoskonalenie ich treści, oraz usprawnienie gospodarki, celem zmniejszenia do minimum kosztów związanych z wydawaniem skryptów.

W skład Komisji Wydawniczej wchodzą: kol.kol. Prezes, Vice-Prezes, Kierownik Agendy Sprzedaży i Gospodarz.

Komisja Wydawnicza, nie mając odpowiednich funduszy na wydrukowanie książek potrzebnych do poszczególnych przedmiotów wykładanych na W. S. H., postanowiła zwrócić specjalną uwagę na treść skryptów, których wydanie kalkuluje się niezmiernie tanio.

Chcąc uzyskać jak największą wartość naukową skryptów, Komisja położyła specjalny nacisk, ażeby skrypty były wydawane tylko na podstawie manuskryptów otrzymanych od PP. Profesorów, lub na podstawie stenogramów, opracowanych przez kolegów, a następnie poprawionych przez PP. Profesorów.

Należy zaznaczyć, że staraniem specjalnem Komisji było wydawanie skryptów do tych przedmiotów, do których dotychczas żadnych pomocy naukowych nie było. W roku sprawozdawczym Komisja Wydawnicza dostała pozwolenie na wydanie 5 najpotrzebniejszych skryptów z zakresu I i III roku studjów, a mianowicie: z Arytmetyki Handlowej, z Zasad Spółdzielczości, Organizacji i Techniki Bankowej, z Ogólnej Organizacji Przedsiębiorstw i Języka Angielskiego.

Istnieją jednak przedmioty, do których skryptów nie można wydać, czy to ze względu na brak pozwolenia profesora, czy też ze względu na charakter przedmiotu, wówczas Koło zmuszone jest wydawać książki, i dlatego w najbliższym czasie oddana do druku zostanie książka do wykładów z Organizacji i Przedsiębiorstw Przemysłowych p. Prof. Dr. Edmunda Piechockiego.

Przystępując do omówienia zadań Komisji, musimy rozpocząć od ceny skryptów. W roku sprawozdawczym nastąpiła

obniżka cen skryptów o przeszło 15%. W niektórych wypadkach, ceny zostały obniżone o 25%, np. „Ćwiczenia z Księgowości" kosztowały w r. 1932/33 zł 4,00, a obecnie zł 3,00. Tłumaczyć to należy udoskonaleniem i usprawnieniem strony technicznej, jak i administracyjnej Komisji Wydawniczej, która zawsze miała na uwadze pomoc niezamożnej młodzieży.

Częste zmiany wśród pp. Profesorów, oraz płynność materjału wykładowego niektórych przedmiotów, czynią niejednokrotnie skrypt już po dwóch latach bezwartościowym, w następstwie czego nakład zostaje wycofany, a straty z tego powodu wkalkulowane są do innych skryptów.

Jedną z przyczyn, która w dużym stopniu wpłynęła na obniżenie ceny skryptu, było zakupienie powielacza „Gestetner", co pozwoliło nam na maksymalne wyzyskanie wydajności pracy.

Dzięki owocnej pracy Komisji Wydawniczej, dążącej do zaspokojenia najpilniejszych potrzeb, w obecnej kadencji wydane zostały następujące skrypty:

1. Arytmetyka Handlowa do wykładów p. prof. Stefana Żardeckiego.
2. Ćwiczenia z księgowości na rok I — p. prof. Witolda Skalskiego.
3. Ćwiczenia z księgowości na rok II — p. prof. Witolda Skalskiego.
4. Ćwiczenia z księgowości na rok III — p. prof. Witolda Skalskiego.
5. Życie polityczne współczesnych państw europejskich — do wykładów na W. K. Dz. p. prof. Dr. Marjana Zygmunta Jedlickiego.
6. Organizacja i technika bankowości — do wykładów p. prof. Stefana Żardeckiego.
7. Zasady Spółdzielczości — do wykładów p. prof. Dr. Edwarda Taylora.
8. Ogólna Organizacja Przedsiębiorstw — do wykładów p. prof. Witolda Skalskiego.
9. Listy z języka angielskiego na rok II — do wykładów p. prof. Stefana Roppa.

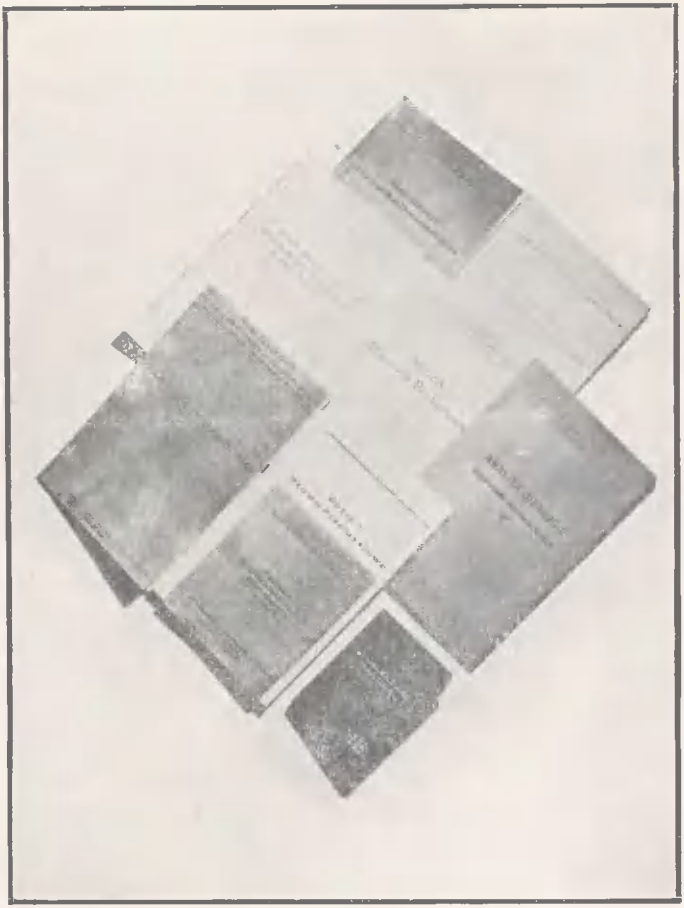

Fot. „Rubens"

Wydawnictwa Koła Naukowego.

Prócz tego Komisja wydała drugi nakład skryptów:

1. Analiza bilansów i rentowność przedsiębiorstw — do wykładów p. prof. Witolda Skalskiego.
2. Ogólna Organizacja Przedsiębiorstw — do wykładów p. prof. Witolda Skalskiego.
3. Polityka Handlowa — Część II — do wykładów p. prof. Dr. Stefana Rosińskiego.

W roku sprawozdawczym wydano skryptów 2.125 egzemplarzy.

W druku znajduje się skrypt do wykładów p. prof. Stefana Roppa „Język Angielski na rok III".

W opracowaniu natomiast są następujące skrypty:

1. Skarbowość i prawo skarbowe — do wykładów p. prof. Emila Schmidta.
2. Technologja mechaniczna oraz towaroznawstwo — do wykładów p. prof. Franciszka Magdziarskiego.
3. Ogólne zasady postępowania sądowego i prawo upadłościowe — do wykładów prof. Dr. Jana Hryniewieckiego.
4. Organizacja i technika przedsiębiorstw transportowych — do wykładów p. prof. Augusta Łukaszewicza.
5. Administracyjne ustawodawstwo przemysłowo-handlowe — do wykładów p. prof. Dr. Stanisława Waschki.
6. Ustawodawstwo celne — do wykładów p. prof. Dr. Stanisława Waschki.

Poza wydawaniem skryptów Komisja zorganizowała przed egzaminami repetytorja, a szczególnie repetytorja przed egzaminami dyplomowemi, z księgowości, z analizy bilansów i rentowności przedsiębiorstw, oraz z organizacji i techniki przedsiębiorstw przemysłowych.

W imieniu Zarządu wyrażamy serdeczne podziękowanie wszystkim wyżej wymienionym pp. Profesorom za łaskawą pomoc i współpracę, jaką okazali Komisji Wydawniczej.

Leonard Łukaszewski,

Przewodniczący Komisji Wydawniczej.

SPRAWOZDANIE AGENDY SPRZEDAŻY

Jedną z najważniejszych agend Koła Naukowego, jak to z niżej podanych cyfr wynika, była właśnie Agenda Sprzedaży, która postawiła sobie za zadanie przedewszystkiem działalność samopomocową, wyrażającą się w sprawnem i szybkiem zaspokajaniu potrzeb członków Koła Naukowego w zakresie podręczników, skryptów oraz materjałów pisemnych.

Agenda Sprzedaży nie poprzestawała tylko na sprzedawania własnych wydawnictw, lecz również bardzo znacznie korzystała z wydawnictw Koła Prawników i Ekonomistów Uniwersytetu Poznańskiego oraz Bibljoteki Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu.

Z pośród skryptów, dostarczanych nam przez Koło Prawników i Ekonomistów U. P., największym popytem cieszyły się następujące:

1.	Prof. Zaleski — Ekonomja polityczna . . .	146	egz.
2.	Prof. Rosiński — Kredyt i Banki	103	„
3.	Prof. Rosiński — Polityka handlowa	101	„
4.	Prof. Taylor — Nauka o przemyśle	94	„
5.	Prof. Rosiński — Polityka komunikacyjna . .	93	„
6.	Prof. Sułkowski — Prawo Handlowe	69	„
7.	Prof. Sułkowski — Prawo weksl. i czek. . .	63	„
8.	Prof. Nadobnik — Statystyka	60	„
9.	Prof. Winiarski — Prawo międzynarodowe . .	54	„
10.	Prof. Stelmachowski — Upadłość	28	„

Z pośród skryptów, wydanych nakładem własnym, największym popytem cieszyły się niżej podane:

Prof. Skalski — Komplety do ćwiczeń I rok (dwa nakłady)	259	egz.
Prof. Skalski — Komplety do ćwiczeń II rok (dwa nakłady)	100	„
Prof. Skalski — Analiza bilansów (dwa nakłady) .	254	„

Prof. Skalski — Organizacja przedsiębiorstw (dwa nakłady) . . . . . 200 egz.
Prof. Podleski — Prawo ubezpieczeniowe i Teorja i technika ubezpieczeń . . . . . 497 „
Prof. Żardecki — Arytmetyka handlowa . . . . . 300 „
Prof. Łukaszewicz — Organizacja i technika przedsiębiorstw transportowych . . . . . 104 „

Wydawnictwa Bibljoteki Wyższej Szkoły Handlowej ze względu na swą wysoką cenę, nie znajdowały chętnych nabywców. Przypuszczać jednak należy, że wobec 50%-ej obniżki cen, która w ostatnim czasie miała miejsce, wydawnictwa powyższe będą się cieszyły większym popytem.

Obrót ze sprzedanych książek i skryptów za gotówkę w bieżącym okresie sprawozdawczym, zamyka się kwotą zł 6.028,74 (rok ubiegły — sprzedaż gotówkowa i na rewersy zł 6.752,61). Sprzedaż na rewersy osiągnęła kwotę zł 213,18. Czysty zysk z tytułu sprzedanych za gotówkę i na rewersy skryptów i książek dosięgnął kwoty zł 1.212,96 (w roku ubiegłym zł 1.150,63).

Równocześnie przy agendzie sprzedaży był prowadzony dział artykułów pisemnych, który cieszył się dużem powodzeniem i wykazał również dość znaczny zysk. Z pośród artykułów, znajdujących się stale na składzie, największym popytem cieszyły się księgi handlowe, bruljony, zeszyty do stenografji, papier kancelaryjny oraz inne przybory kancelaryjne. Artykułów pisemnych sprzedano za gotówkę na sumę zł 229,90. Czysty zysk zamyka się kwotą zł 53,60 (rok ubiegły zł 15,88).

W bieżącym okresie sprawozdawczym zasilono również dość znacznie bibljotekę własną, przez dokonanie przelewu licznych książek i skryptów na sumę zł 261,07. Egzemplarzy reklamowych i autorskich wydano na sumę zł 155,90. Artykułów pisemnych na potrzeby własne zużyto za zł 8,23.

Kończąc ten krótki rys sprawozdawczy, zaznaczyć wypada, że obrót całkowity w Agendzie Sprzedaży osiągnął sumę zł 6.471,82. Zeszłoroczny obrót zamknął się kwotą zł 6.960,72.

Jak widać z powyższego, tegoroczny obrót w porównaniu z zeszłorocznym mniejszy był o zł 488,90. Tłumaczy się to tem, że zeszłoroczny okres sprawozdawczy był dłuższy o 2 miesiące i ceny poszczególnych wydawnictw były znacznie wyższe.

Zbigniew Gronowski
Kierownik Agendy Sprzedaży.

SPRAWOZDANIE
WYDZIAŁU PROPAGANDY I PRASY

Zadaniem Wydziału Propagandy i Prasy było informowanie studjujących o istnieniu naszej organizacji, celem zjednania jej nowych członków, oraz reklamowanie poszczególnych poczynań i imprez organizowanych przez Koło Naukowe, jak repetytorja, kursy, odczyty, wycieczki i t. p. Propagandę pojmowaliśmy w szerszem tego słowa znaczeniu, starając się, by działalnością Koła Naukowego zainteresować nietylko studentów, ale również szersze warstwy społeczeństwa. Stwierdzić musimy, że tak pojęta propaganda wydała dobre rezultaty, czego dowodem uzyskane subwencje, ofiary w książkach i czasopismach (o czem na innem miejscu), oraz ofiarowane nagrody pieniężne w konkursie za pracę naukową.

Na propagandę składały się barwne afisze i plakaty, drukowane i ręczne komunikaty, ulotki, reklamy w prasie, zaproszenia i inne. Ponieważ estetycznie i dobrze wykonane afisze odnoszą lepsze skutki reklamy, a wymagają wiele pracy ściśle technicznej, której nie można wymagać od kierownika Wydziału, ani od innych członków Zarządu, były wykonane przez kolegów — płatnie.

Głównym środkiem propagandy była prasa, informująca o wydawnictwach, bibljotece i studjach na Wyższej Szkole Handlowej w Poznaniu. Oprócz reklam w pismach, staraliśmy się działalność naszą zobrazować w krótszych, względnie dłuższych artykułach. W okresie sprawozdawczym ukazało się kilkanaście artykułów i notatek o Kole Naukowem w pismach codziennych i perjodycznych, jak: w „Kurjerze Poznańskim", „A. B. C.", „Nowym Kurjerze", „Dzienniku Poznańskim" i innych. Z pism akademickich, utrzymywaliśmy kontakt z „Głosem Akademickim".

Wszystkim Redakcjom pism, które — stwierdzić na tem miejscu wypada — zawsze przychylnie ustosunkowywały się do naszych próśb, składamy serdeczne podziękowanie.

Dodać należy, że okładka książki, wydanej przez Koło Naukowe p. t. „Tydzień o Pomorzu", oraz okładka wydawnictwa Akademickiego Koła Polsko-Czechosłowackiego — zostały zaprojektowane przez kierownika Propagandy i Prasy.

Janusz Stępniewski
Kierownik Propagandy i Prasy.

SPRAWOZDANIE GOSPODARZA

Działalność gospodarza Koła Naukowego była techniczna i szła w dwóch kierunkach, a mianowicie:

1. organizowanie wycieczek, repetytorjów, seminarjów poglądowych i kursów,
2. zajmowanie się wydawaniem skryptów i druków, oraz urządzanie wszelkich uroczystości i imprez Koła, jak 10-ciolecie pracy zawodowej p. Prof. Ignacego Hanusa, „Dnia Oszczędności", kursów linguaphone'icznych, kursu samochodowego, kursu pisania na maszynie, kursu stenografji, zebrania informacyjnego, walnych zebrań, i t. p.

W roku sprawozdawczym zorganizowano 5 wycieczek miejscowych i jedną zamiejscową do Lwowa. Miejscowe były do: Fabryki Maszyn i Parowozów H. Cegielskiego, Fabryki Ksiąg Handlowych i Kajetów — Mechanicznej Fabryki Kopert „Edward Kręglewski", Radja Polskiego i Radjostacji Nadawczej, Gazowni Miejskiej i na Międzynarodowe Targi Poznańskie. Ilość uczestników na każdej wycieczce wahała się od 40—80 osób.

W marcu odbyła się 3-dniowa wycieczka do Lwowa i okolicy. We Lwowie zwiedzono Muzeum hr. Dzieduszyckich, Muzeum Przemysłowe, pawilony Targów Wschodnich, Ogród Botaniczny, Panoramę Racławicką, Wysoki Zamek i Teatr Wielki. W wycieczce brało udział 12 uczestników, a kierownikiem był kolega Nimkiewicz Eugenjusz.

Zorganizowaną również była wycieczka do Gdyni i Gdańska, która się jednak nie odbyła, ze względu na brak odpowiednich funduszów.

W roku sprawozdawczym gospodarz zorganizował kurs kierowców samochodowych w firmie „Warsam", w którym uczestniczyło 8 osób, kurs pisania na maszynie, którego nawet niezwykle niska cena (zł 20,00) nie zdołała zciągnąć więcej jak 4 osoby i kurs stenografji parlamentarnej, sądowej i handlowej, prowadzony przez p. mgr. Zofję Szczepańską.

Pozatem gospodarz zakupił nową księgę inwentarzową, sporządził dokładny inwentarz ruchomości Koła, przeprowadził jego oszacowanie, które jest uwidocznione w bilansie.

Powielarnia

Wśród ważniejszych agend Koła wymienić należy powielarnię, wykonywującą wszystkie skrypty, druki i komunikaty i to nietylko dla Koła Naukowego, ale także w celach dochodowych dla pokrewnych organizacyj, seminarjów naukowych, Bratniej Pomocy Stud. W. S. H., korporacyj i osób postronnych. W lutym 1933 r. kupił Zarząd Koła nowy powielacz „Gestetner" model ręczny nr. 66 — za niezwykle okazyjną cenę zł 1.400,—, którego brak dawał się od dłuższego czasu silnie odczuwać.

W związku z tem można było wszelkie druki wykonywać znacznie taniej, sprawniej, oraz zaoszczędzić na czasie i materjałach, przyczem skrypty wydane w roku sprawozdawczym, odznaczają się trwałą oraz estetyczną oprawą tak, że można je śmiało porównać z wydawnictwami książkowemi, n. p.: skrypt z arytmetyki handlowej, powielony dwustronnie na 150 stronach, lub skrypt do wykładów p. prof. dr. Marjana Zygmunta Jedlickiego.

Na specjalne podkreślenie zasługuje, iż wszystkie wydawnictwa skryptowe, oraz inne prace wykonane zostały na maszynach Koła.

Praca w roku sprawozdawczym była bardzo intensywna, o czem świadczą poniższe zestawienia cyfrowe i wykresy. W roku sprawozdawczym zużyto następujących materjałów:

papieru cyklostylowego, szybkoschnącego	135.500	arkuszy	za zł 835,35
papieru przebitkowego . . .	6.500	„	„ „ 38,50
okładek	1.800	„	„ „ 200,75
teczek do ćwiczeń	430	„	„ „ 193,50
matryc	454	sztuk	„ „ 332,50
farby	28	tub	„ „ 198,13
		Razem	za zł 1798,73

Wiktor Łukaszewski
Gospodarz.

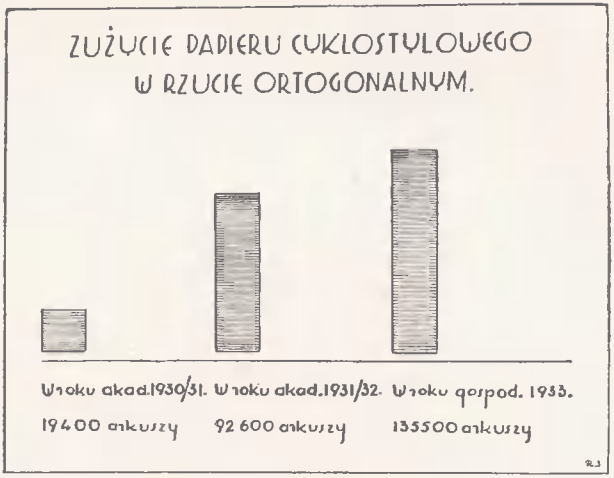
ZUŻYCIE PAPIERU CYKLOSTYLOWEGO
W RZUCIE ORTOGONALNYM.
W roku akad.1930/31.
19400 arkuszy
W roku akad.1931/32.
92600 arkuszy
W roku gospod. 1933.
135500 arkuszy

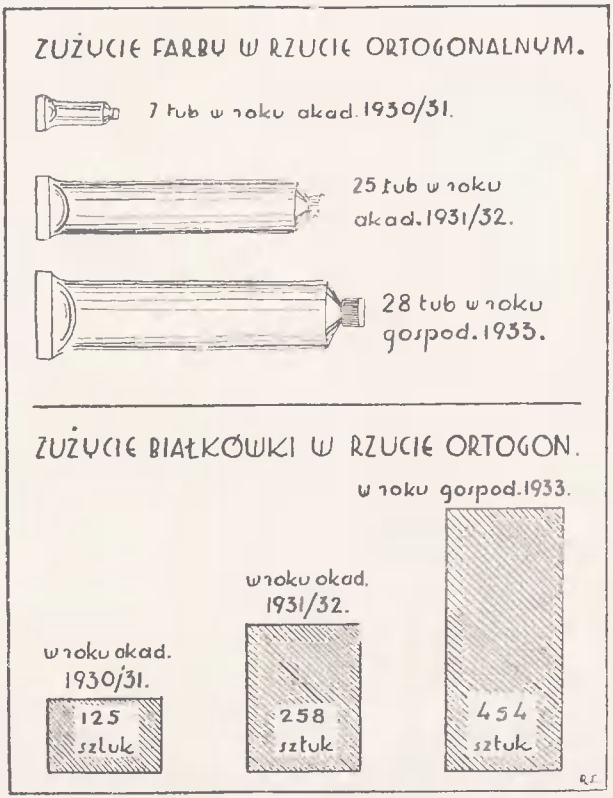
ZUŻYCIE FARBY W RZUCIE ORTOGONALNYM.
7 tub w roku akad. 1930/31.
25 tub w roku akad. 1931/32.
28 tub w roku gospod. 1933.
ZUŻYCIE BIAŁKÓWKI W RZUCIE ORTOGON.
W roku gospod.1933.
454 sztuk
W roku akad. 1931/32.
258 sztuk
W roku akad. 1930/31.
125 sztuk

[s.nlb czysta]

SPRAWOZDANIA POSZCZEGÓLNYCH SEKCYJ KOŁA NAUKOWEGO

[s.nlb czysta]

SPRAWOZDANIE AKADEMICKIEGO KOŁA POLSKO-CZECHOSŁOWACKIEGO

przy

Kole Naukowem Towarzystwa Studentów i Dyplomowanych W. S. H. w Poznaniu

W roku 1926 zawiązało się z inicjatywy p. prof. Ignacego Hanusa, Kółko Czechosłowackie przy Kole Naukowem Towarzystwa Studentów i Dyplomowanych Wyższej Szkoły Handlowej.

Kuratorem Kółka został inicjator, który godność tę piastuje do dnia dzisiejszego i staraniem swem, pracą i poświęceniem, zasłużył sobie na najserdeczniejsze i pełnej czci uznanie ze strony członków i przyjaciół Kółka.

Pierwszy Zarząd z prezesem kol. Stanisławem Drobnikiem, w początkowym okresie swego trwania, skierował swe wysiłki głównie w kierunku rzetelnego zorganizowania się. Następnie rozpoczął starania około stworzenia bibljoteki Kółka, które uwieńczone zostały pomyślnym rezultatem. Pan prof. Hanus wygłosił łaskawie dwa odczyty, z których zwłaszcza jeden p. t. „Złota Praga" pozostawił miłe wspomnienia. Ten rok działalności Zarządu zakończył się uroczystością rozdania nagród w postaci książek, przeznaczonych przez czeskie Ministerstwo Oświaty dla studjujących język czeski na W. S. H. w Poznaniu.

Drugi Zarząd (prezes kol. Iwiański) rozszerzał systematycznie i celowo wskazania swych poprzedników. Powiększono bibljotekę Kółka o 50 nowych egzemplarzy, nawiązano drogą korespondencji żywy kontakt z kolegami, studentami czeskimi; drogą tego kontaktu poznano najwyższe wartości sąsiadujących z sobą krajów, a ponadto pogłębiono wzajemnie znajomość języków. Zorganizowano cykl następujących odczytów:

1. Czechosłowacja i jej stolica, wygłoszony przez p. mec. Kolszewskiego.

2. Przemysł czeski — wygłoszony przez p. Sponara, sekretarza Konsulatu Republiki Czechosłowackiej w Poznaniu.
3. Sztuka czeska — wygłoszony przez redaktora „Kurjera Poznańskiego", p. Jarochowskiego.

Jeżeli dodamy, że w roku 1928 został zorganizowany pod kierownictwem p. prof. Ign. Hanusa publiczny, trzy-miesięczny kurs języka czeskiego, którego otwarcia dokonał b. dyrektor W. S. H., p. prof. dr. Leonard Glabisz, i że w tym roku pod kierownictwem p. prof. Hanusa i za wydatną pomocą p. dr. Glabisza urządzono wycieczkę do Czechosłowacji, to bezstronnie należy określić ten rok pracy za bardzo owocny i ofiarny.

Trzeci Zarząd (prezes kol. Witold Walkowski) zorganizował trzy odczyty, z których jeden o rozwoju przemysłu i handlu w Czechosłowacji wygłosił protektor Koła p. prof. Hanus, a drugi na temat wrażeń z wycieczki po Czechosłowacji v-prezes Kółka kol. Kozłowski. Następnie, dzięki niestrudzonej pracy p. prof. Hanusa, odbył się publiczny kurs języka czeskiego i korespondencji handlowej, na który uczęszczało około 50 osób. W dniu 24 lutego 1929 r. urządzono w Belwederze „Herbatkę Towarzyską", zakończoną wspólną fotografją. Ponadto delegaci Zarządu brali czynny udział w przyjmowaniu wycieczek i gości przybyłych do Poznania z Czechosłowacji, celem zwiedzenia Powszechnej Wystawy Krajowej. W związku z P. W. K. wysłano wielką ilość materjału propagandowego do Czechosłowacji. Najbardziej czynnym był kol. Walkowski. W uznaniu jego zasług, położonych w pracy dla idei zbliżenia polsko-czechosłowackiego, Rząd Republiki Czechosłowackiej udekorował kol. Walkowskiego medalem „Białego Lwa" I klasy.

Czwarty Zarząd kol. Jakóba Kropielnickiego, poszczycić się może świetnie zorganizowaną wycieczką do Czechosłowacji. Wspomnienia, jakie odnieśli uczestnicy wycieczki, zaliczają się do najmilszych. Wycieczkę przyjmowano w Czechosłowacji z braterską gościnnością i starano się usilnie, aby uczestnicy wycieczki poznali dokładnie piękno kraju, życie kulturalne i gospodarcze narodu czechosłowackiego. W dalszym ciągu pracy urządzono dwa odczyty, z których jeden p. t. „Drogi wodne Czechosłowacji" wygłosił b. konsul Republiki Czechosłowackiej w Poznaniu, inż. Zdenek Matousek, a drugi p. t. „Czeskie Banki Handlowe" p. prof. Ignacy Hanus. Następnie uroczystą aka-

Prof. Ignacy Hanus

Kurator
Akademickiego Koła Polsko-Czechosłowackiego.

demją uczczono pamięć zmarłego Alojzego Jiraska, wielkiego powieściopisarza i polonofila czeskiego.

Po ustąpieniu kol. Kropielnickiego, na czele Zarządu stanął kol. Józef Jeżewski. Zarząd zajął się przedewszystkiem organizacją kursu języka czeskiego. Kierownictwo kursu objął bezinteresowanie, tak jak i poprzednio, p. prof. Ign. Hanus. Kurs był powszechny i trwał 3 miesiące. Na wykłady uczęszczało 15 osób. Dla ułatwienia studjów języka czeskiego, Zarząd wydał skrypty z wykładów dla studentów I i III roku. Zaprenumerowana 3 czasopisma czeskie, dając przez to członkom możność bezpośrednio poznania przejawów życia gospodarczego i kulturalnego Czechosłowacji. W roku sprawozdawczym wygłoszono 6 odczytów.

Prezesem następnego Zarządu został kol. Szkuta Józef. Zarząd ten zorganizował kurs języka czeskiego; owocem jego pracy była również akademja radjowa, urządzona z okazji 5-ciolecia istnienia Kółka.

Sprawozdanie Zarządu A. K. P. C. za rok 1932/33

W dniu 18 października 1932 r. został wybrany na Walnem Zebraniu Kółka Czechosłowackiego przy Kole Naukowem Towarzystwa Studentów i Dyplomowanych W. S. H. Zarząd na rok sprawozdawczy w składzie następującym:

Prezes:	Kol: Rybak Edward.
V-prezes:	„ Sieciechowicz Stanisław.
Sekretarz:	„ Gogulski Zdzisław.
Skarbnik:	„ Balcar Jerzy.
Bibljotekarz:	„ Tenisowówna Aleksandra.

Przystąpiono do pracy z dużym zapałem i już dnia 25 listopada 1932 r. urządzono odczyt o Janie Kolarze, wygłoszony łaskawie przez p. prof. Ignacego Hanusa, przy udziale przeszło 100 osób w sali 38 W. S. H. W dniu 6 grudnia tegoż roku, z racji przypadającej rocznicy zgonu poety Wrchlickiego, urządzono w Auli W. S. H. pod protektoratem p. prof. dr. Antoniego Peretiatkowicza, dyrektora W. S. H. uroczystą akademję z odczytem p. prof. Hanusa, występami artystycznemi i orkiestrą Bratniej Pomocy Studentów W. S. H. pod batutą kol. Misiórskiego Tadeusza. Obecnych było około 500 osób ze starszego społeczeństwa oraz młodzieży akademickiej.

Dnia 12 grudnia 1932 r. odbyło się Nadzwyczajne Walne Zebranie, na którem uchwalono nowy statut, ze zmianą nazwy organizacji na: „Akademickie Koło Polsko-Czechosłowackie" przy Kole Naukowem Towarzystwa Studentów i Dyplomowanych Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu.

Po ferjach Bożego Narodzenia zgłosił swe ustąpienie, wskutek przeciążenia pracą zawodową, kolega Edward Rybak, wobec czego dokonano zmiany w łonie Zarządu, który z tą chwilą przedstawiał się następująco:

Prezes:	Kol. Sieciechowicz Stanisław.
V-prezes:	„ Balcar Jerzy.
Sekretarz:	„ Gogulski Zdzisław.
Skarbnik:	„ Roszkiewicz Marjan.
Bibljotekarz:	„ Tenisowówna Aleksandra.

Dnia 31 stycznia 1933 r. odbyła się inauguracja kursu języka czeskiego, prowadzonego przez kuratora Koła p. prof. Ignacego Hanusa, na której został wygłoszony przez Pana Profesora odczyt p. t. „Echa powstania styczniowego na ziemiach czeskich".

Dzięki zwróceniu się do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poznańskiego z prośbą o polecenie kursu języka czeskiego, na kurs ten zapisało się 107 osób. Pierwsza lekcja odbyła się 9 lutego 1933 r., następne w każdy czwartek przez okres trzech miesięcy. Przeciętna frekwencja wynosiła około 80 osób. Kurs był bezpłatny, jedynie wpisowe dla uczącej się młodzieży wynosiło zł 2,00, a dla Starszego Społeczeństwa zł 4,00. Udzielano kursistom pomocy w postaci podręczników do nauki języka czeskiego, oraz lektury z pism czeskich.

Dnia 2 lutego, Zarząd A. K. P. C. urządził w Nowym Domu Akademickim (Wały Leszczyńskiego 6) „Herbatkę Towarzyską", na którą przybyło przeszło 200 osób.

Dnia 10 lutego z okazji 10-lecia pracy Kuratora Koła pana prof. Ignacego Hanusa, nad zrealizowaniem idei zbliżenia polsko - czechosłowackiego, urządzono uroczystą akademję, w której wzięło udział około 300 osób. Przemawiali: Prezes Sieciechowicz Stanisław, Prof. Dr. Antoni Peretiatkowicz — Dyrektor Wyższej Szkoły Handlowej, p. asyst. Węcławski Jaromir, Prezes Koła Naukowego kol. Łukaszewski Leonard, Prezes

Bratniej Pomocy kol. Mertka Józef, oraz kol. Sokół Henryk, Prezes „Wszechsłowiańskiego Związku Medyków".

Ofiarowano p. profesorowi Ignacemu Hanusowi dyplom uznania oraz stworzono na wniosek Zarządu Koła Naukowego „Fundusz propagandowy im. prof. Ignacego Hanusa".

W części wokalnej wzięli udział: p. Musielewiczówna, kol. Gogulski Zdzisław, oraz orkiestra Bratniej Pomocy W. S. H.

Dnia 26 lutego na zakończenie karnawału urządzono wieczór towarzyski z tańcami w sali Malinowej W. S. H., który cieszył się również jak i poprzedni wielkiem powodzeniem i na długo utkwił w pamięci z powodu przemiłej atmosfery panującej w czasie wieczoru.

W dniu 11 maja odbył się w sali 100 W. S. H. odczyt z przeźroczami p. t. „Malownicza podróż po Czechosłowacji", który wygłosił łaskawie p. prof. Ignacy Hanus. Osób obecnych było około 150.

Pozatem Koło brało żywy udział w imprezach, urządzanych przez Towarzystwo Polsko-Czechosłowackie, jak np. „Dziesięciolecie Towarzystwa Polsko-Czechosłowackiego", „Akademja Gospodarcza" i t. d.

Przyjęto cztery wycieczki akademickie z Czechosłowacji, które nadesłały gorące podziękowanie za serdeczne przyjęcie i obdarzenia pamiątkami z Poznania.

Wydano 7 numerów „Przeglądu A. K. P. C.", w których było umieszczone cały szereg artykułów i referatów dostosowanych do uroczystości, z okazji których były wydawane. Zaczęto od powielania 12-stronicowego „Komunikatu", który później przeszedł na 8-stronicowy miesięcznik.

Dnia 27 maja b. r. na wspólnem zebraniu A. K. P. C. przy W. S. H. i A. K. P. C. przy U. P. — zawiązano Związek Akademickich Kół Polsko-Czechosłowackich, do którego akces złożyły Koła Akademickie Polsko-Czechosłowackie z Lublina, Lwowa i Krakowa.

Zarząd Związku ukonstytuował się w składzie następującym:

Prezes:	Kol. Sieciechowicz Stanisław,
Vice-Prezes:	„ Krynke Kazimierz,
Sekretarz:	„ Cichy,
Skarbnik:	„ Tenisowówna Aleksandra,
Ref. Propagandy:	„ Dąbrowski Paweł,
Ref. Prasowy	„ Snarski Bogdan.

Działalność Związku została jednak zahamowana na skutek wejścia w życie nowej ustawy akademickiej.

Zarząd A. K. P. C. pragnął również urządzić wycieczkę do Czechosłowacji, która nie doszła do skutku z powodu odmownej odpowiedzi Ministerstwa Skarbu w sprawie zniżkowych paszportów.

Należy stwierdzić, iż po raz pierwszy w bieżącym roku sprawozdawczym można zanotować wysoką liczbę notatek o pracy A. K. P. C. w prasie tak poznańskiej, jak i pozamiejscowej. Ukazało się bowiem około 100 notatek ze sprawozdaniami i obwieszczeniami A. K. P. C.

Jeżeli chodzi o działalność poszczególnych agend, to przedstawia się ona następująco:

Sekretarjat, prowadzony przez kol. Gogulskiego Zdzisława, utrzymywał żywy kontakt listowy z organizacjami zbliżonemi, czego dowodem ilość korespondencji wysłanej, a mianowicie 267, oraz przysłanej 249; zebrań Walnych odbyło się 2, zebrań Zarządu odbyło się 14, przyczem na 8-miu był obecny p. prof. Ign. Hanus.

Jeżeli chodzi o sprawy finansowe, to przychód A. K. P. C. w roku 1932/33 wyniósł zł 612,94, rozchód zaś zł 587,23. Saldo więc pozostaje w sumie zł 25,71.

Na tem miejscu należy zwrócić uwagę na stałą opiekę nad A. K. P. C., Zarządu Koła Naukowego z Jego Prezesem kol. L. Łukaszewskim, wyrażającą się pomocą materjalną i ułatwieniami w pracy.

W bibljotece znajduje się 180 książek. W roku sprawozdawczym przybyło 20. Wypożyczono z tego 113. Największą poczytnością cieszyły się skrypty, słowniki i podręczniki do nauki języka czeskiego. Termin wypożyczania wahał się od 2 tygodni do 1 miesiąca.

Na uwagę zasługuje również wielka ilość czasopism w języku czeskim, którą otrzymywało A. K. P. C. z Czechosłowacji. Wymienić należy „Lid", „Lidove Noviny", „Ceske Slovo", „Narodne Listy", „Vlajka", „Detsky Sver", „Vestnik", „Zena", „Svet", „Prazsky Vecernik", „Nedele", „Venkovan", „Prazke Noviny", „Cesky Denik". Pisma te są stale wyłożone w Czytelni Koła Naukowego. Cieszyły się one dużem zainteresowaniem wśród studentów W. S. H. i słuchaczy kursu języka czeskiego.

Kończąc sprawozdanie, poczuwa się Zarząd do miłego obowiązku podziękowania tym wszystkim, którzy okazali nam zainteresowanie pracą A. K. P. C., oraz udzielili tak cennej dla nas pomocy.

Dziękujemy więc p. prof. Dr. Antoniemu Peretiatkowiczowi, p. prof. Ignacemu Hanusowi, Kuratorowi A. K. P. C., p. prof. Witoldowi Skalskiemu, Kuratorowi Koła Naukowego, Zarządowi Koła Naukowego z Prezesem kol. Leonardem Łukaszewskim na czele, oraz Orkiestrze Bratniej Pomocy Studentów W. S. H.

Pozatem pragniemy wyrazić wdzięczność tym wszystkim, którzy przez udział w urządzanych przez nas imprezach dali dowód swych zainteresowań pracą nad zbliżeniem polsko-czechosłowackiem.

Dnia 23 listopada 1933 r. odbyło się Walne Zebranie A. K. P. C., które zaszczycił swą obecnością p. prof. Skalski — Kurator Koła Naukowego. Na zebraniu po złożeniu sprawozdania ustępującego Zarządu wybrano nowy Zarząd na rok 1933/34 w składzie następującym:

Prezes:	Kol.	Krynke Kazimierz,
Vice-Prezes:	„	Tenisowówna Aleksandra,
Sekretarz:	„	Hanusówna Olga,
Bibljotekarz:	„	Biskupski Tadeusz,
Skarbnik:	„	Kruczkowski Zygmunt.

W 7-my rok pracy Koła na niwie zbliżenia polsko-czechosłowackiego stwierdzić należy, iż często mozolną prasą pokonuje się sceptycyzm w stosunkach między bratniemi narodami. Wielką pomocą okazało się zrozumienie wspólnego niebezpieczeństwa grożącego z Zachodu, i dzięki temu poczynają odżywać słowiańskie tradycje: „Polak i Czech to bracia".

Zrozumienie konieczności zbliżenia obu narodów, by pod wspólnym sztandarem tworzyły swą wielkość i potęgę, jest faktem dokonanym. Nadszedł w tej dziedzinie czas na czyny!

ZA ZARZĄD
Akademickiego Koła Polsko-Czechosłowackiego
przy Kole Naukowem Towarzystwa Studentów i Dyplomowanych
Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu.
Kazimierz Krynke
prezes.

SPRAWOZDANIE

Sekcji Naukowej Organizacji przy Kole Naukowem Tow. Studentów i Dyplowanych Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu

Sekcja Naukowej Organizacji przy Kole Naukowem Towarzystwa Studentów i Dyplomowyanych Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu powstała w grudniu 1931 roku jako przejaw nurtującej między starszymi kolegami potrzeby zorganizowania się dla wspólnej pracy naukowej. Organizatorzy zgóry jednak zdawali sobie sprawę z bardzo trudnych warunków pracy. Najważniejszą przeszkodą był trzyletni okres nauki, podczas którego nie można było myśleć nawet o przeprowadzeniu jakichkolwiek poważniejszych studjów specjalnych. Każdy musiał być nastawiony na zdawanie przedewszystkiem obowiązujących na danym roku egzaminów.

Przewidywania sprawdziły się w całej rozciągłości. Trudności te zwiększyły jeszcze warunki materjalne członków, zmuszonych niejednokrotnie opuścić całkowicie teren Poznania, z powodu straty posad, czy niemożności ich uzyskania, i odchodzić od zamierzonej pracy. Mimo to jednak, w miarę sił i możności Sekcja pracowała, szykowała grunt pod przyszły rozwój, w łatwiejszych i bardziej sprzyjających warunkach.

Z pośród więc zakreślonych zadań:

1) szerzenia wiedzy o naukowej organizacji,
2) pogłębiania nad nią studjów,
3) pomocy intelektualnej i materjalnej w studjach nad tą dziedziną wiedzy,

sekcja wykonywała przedewszystkiem zadanie drugie, jako warunkujące powstanie jakiejkolwiek poważniejszej akcji w zakresie szerzenia Naukowej Organizacji.

Dokonywała tego za pośrednictwem opracowania referatów i dyskusyj nad niemi. Równocześnie starała się, na terenie Koła

Naukowego, reprezentować dziedzinę ścisłej pracy naukowej, szerzyć świadomość o konieczności jej prowadzenia, o jej potrzebach i t. d.

Jedną z ostatnich prac, rozpoczętych w drugiej połowie roku 1933, było rozpoczęcie prac nad opracowaniem katalogów i bibljografji z dziedziny reprezentowanej nauki.

Dotychczasowe wyniki są jednak bardzo skromne, to też traktować je należy jako przygotowanie jedynie terenu dla wysiłków i wyników przyszłych.

Okresem, w którym idea reprezentowana przez Sekcję winna się dopiero właściwie rozwinąć, będzie rok przyszły, powstanie czwartego roku studjów, zgrupowanie w poszczególnych seminarjach starszych już kolegów, zorganizowanie w nich pracy naukowej, właściwych studjów specjalnych.

Przy współpracy Kolegów, studjujących na roku IV, Sekcja nasza znajdzie dopiero właściwe warunki do swego rozwoju, szerzenia zrozumienia tej bardzo jeszcze młodziutkiej wiedzy, stanie się ośrodkiem tworzenia nowych wyznawców i pionierów Naukowej Organizacji.

W dotychczasowej swej pracy Sekcja — bez względu na warunki wyżej przytoczone — szła po linji samokształceniowej, starano się jedynie przepracować i przedyskutować możliwie dużo zagadnień w gronie osób, które zainteresowały się problemami Naukowej Organizacji, i same zgłaszały się do współpracy. Tem należy tłumaczyć, że grono członków jest nieliczne, gdyż grupuje zaledwie kilkanaście osób. Należy wnioskować, że w dalszym ciągu kierownictwo Sekcji stosować będzie w praktyce zasadę prowadzenia pracy w gronie mniej licznem, ale zdradzającem zainteresowanie dla tych zagadnień.

W ostatnich czasach ilość członków bardzo poważnie zmniejszyła się na skutek przymusowego ustąpienia wszystkich kolegów — dyplomowanych. Ustąpienie to spowodowane zostało nowemi przepisami o „Stowarzyszeniach Akademickich", zabraniającemi im brania czynnego udziału w pracach tych organizacyj.

Jest jednakże nadzieja, że z chwilą powstania czwartego roku studjów na naszej Uczelni, koledzy ci wrócą do rozpoczętych prac Sekcji i kontynuować je będą ku własnej i młodszych kolegów korzyści.

Również można mieć niepłonną nadzieję, że i w dalszym ciągu będzie panowała całkowita harmonja i współdziałanie władz Koła Naukowego i Sekcji, że i przyszłe Zarządy będą okazywały takie zrozumienie i zainteresowanie zagadnieniami popierania i rozwijania pracy naukowej, jak ustępujący Zarząd Koła, że i przyszły Prezes Koła okazywać będzie tak samo dużo dobrej woli i zrozumienia dla zagadnień związanych z działalnością Sekcji, co i ustępujący jego Prezes kolega Leonard Łukaszewski, przez co przyczynią się do dalszego rozwoju naszej Uczelni.

Edward Kwieciński
Kierownik Sekcji Naukowej Organizacji

[s.nlb czysta]

SPRAWOZDANIE

z działalności Kółka Germanistycznego przy Kole Naukowem Tow. Studentów i Dyplomowanych w Poznaniu

Z inicjatywy kilku kolegow: Buszy, Lempkego, Golusa i Grabańskiego, zawiązało się w r. 1929 Kółko Germanistyczne, jako autonomiczna sekcja Koła Naukowego. Protektorat nad nowoutworzoną sekcją objął p. prof. dr. Juljusz Mikołajski — sprawując go do dnia dzisiejszego.

Pierwszy Zarząd z kol. Lempkem jako prezesem, Golusem — sekretarzem, Grabańskim — jako skarbnikiem, postawił sobie za zadanie szerzenie wśród młodzieży akademickiej wiedzy o krajach niemieckich, realizując swoje zamiary dwutygodniową wycieczką do Wiednia, zwiedzając ośrodki przemysłowo-handlowe miasta. Sekcja liczyła w tym czasie 25 członków.

Następny prezes, w osobie kolegi Olachowskiego, rozszerza działalność Kółka przez urządzanie odczytów, referatów dyskusyjnych oraz kursów języka niemieckiego. Projektowana w tym czasie wycieczka do Berlina, mimo niskich kosztów, wobec braku odpowiedniej ilości kandydatów nie doszła do skutku. Pomimo wielu trudności, spowodowanych małem zrozumieniem wśród kolegów, którzy nie doceniają w pełni znaczenia Kółka, rozwija się ono pomyślnie i liczy pod koniec roku akademickiego 1929/30 około 35 członków. Komisja Rewizyjna w pełni oceniła wysiłek Zarządu, stwierdzając we wszystkiem wzorowy porządek, a wniosek o udzielenie absolutorjum przechodzi jednogłośnie. Zarząd w okresie tym odbył 11 zebrań zwyczajnych.

Nowy Zarząd na rok akademicki 1930/31 z kol. Weimannem Edwinem na czele, uzupełnił i poprawił regulamin Walnych Zebrań Kółka, opracowując jednocześnie regulamin wewnętrzny. Trzeba tu podkreślić stosunki Zarządu Kółka z władzami Wyższej Szkoły Handlowej, które były nietylko poprawne, ale wprost

serdeczne. Dyrekcja Wyższej Szkoły Handlowej w pełni oceniła dążenie Kółka i w celu zorganizowania wycieczki do Wiednia, Salzburgu, Insbrucku i Budapesztu udzieliła subwencji w wysokości zł 2.000,—. Wycieczka trwała 16 dni i po przejechaniu 3.500 km. wróciła do Poznania. Z przykrością należy zwrócić uwagę na to, że tak poważna impreza znalazła tylko 13 kandydatów na W. S. H. Kółko było reprezentowane w osobie prezesa na Pierwszym Kongresie Naukowym Polskiej Młodzieży Akademickiej w Warszawie. Zarząd starał się o nawiązanie kontaktu między członkami, urządzając referaty dyskusyjne, których było ogółem 6, przy bezinteresownej współpracy kolegów, między innemi kolegi Olachowskiego. Zarząd zorganizował kursy języka niemieckiego, które odtąd miały charakter przygotowania do egzaminu z języka niemieckiego. Zebrań Zarządu odbyło się 14. Zarząd czynił pierwsze próby celem zorganizowania kursów języka niemieckiego metodą linguaphone'u.

Zamiary te w zupełności realizuje nowy Zarząd na rok 1931/32 w osobie prezesa, kolegi Michalskiego Marjana, po którego ustąpieniu kierownictwo Kółka obejmuje kolega Rene Ryszard. Nowy Zarząd starał się o prelegenta z Uniwersytetu Poznańskiego, z Wydziału Germanistycznego, któryby uzupełnił kurs linguaphone'u wykładami. Dużem powodzeniem cieszą się wycieczki po Poznaniu, jak zwiedzenie Radjostacji Poznańskiej i t. p. Wobec braku funduszów z Dyrekcji W. S. H. zawiodła wycieczka do Niemiec.

Działalność kolegi Kempfa Adama w roku akademickim 1932/33 polega na zorganizowaniu kursu języka niemieckiego metodą linguaphone'u i szeregu zebrań dyskusyjnych z referatami, między innemi wygłosił referat kolega Witold Grott na temat: „Der Weltkrieg und seine Weltwirtschaftlichen Folgen".

Należy podkreślić pracę p. prof. dr. J. Mikołajskiego, który jako kurator Kółka nie szczędził trudu i był obecny na każdem większem zebraniu.

Adam Kempf
Prezes Kółka Germanistycznego.

SPIS INSTYTUCYJ I OSÓB

które w ciągu 1933 roku udzieliły „Kołu Naukowemu" Towarzystwa Studentów i Dyplomowanych Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu subwencyj w gotówce:

I. Na cele ogólne:

1.	Likwidacja Koła Sportowego W. S. H.	zł 600,—
2.	Bank Polski, Warszawa	„ 500,—
3.	Prof. Witold Skalski, Poznań	„ 252,—
4.	Bank Cukrownictwa, Poznań	„ 200,—
5.	Komunalna Kasa Oszczędności m. Poznania	„ 190,—
6.	Prof. Stefan Żardecki	„ 120,—
7.	Komunalny Bank Kredytowy	„ 100,—
8.	Izba Przemysłowo-Handlowa, Poznań	„ 50,—
9.	Kol. Tadeusz Maciejewski	„ 5,—

II. Na wydawnictwo „Tydzień o Pomorzu":

1.	Bank Cukrownictwa, Poznań	zł 100,—
2.	Komunalny Bank Kredytowy, Poznań	„ 100,—
3.	Związek Zachodnio-Polskiego Przemysłu Cukrowniczego, Poznań	„ 100,—
4.	Cukrownia w Środzie, Środa	„ 100,—
5.	Spółka Akc. „Standard Nobel", Warszawa	„ 100,—
6.	Komunalna Kasa Oszczędności m. Warszawy	„ 100,—
7.	Komunalna Kasa Oszczędności m. Poznania	„ 50,—
8.	Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Warszawskiego	„ 50,—
9.	Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych, Poznań	„ 50,—
10.	Zjednoczone Zakłady Przemysłowe Scheibler i Grohmann, Łódź	„ 25,—
11.	Bank Polski, Oddział Poznań	„ 25,—
12.	„Lubań-Wronki", Luboń	„ 20,—
13.	Śląski Zakład Kredytowy, Bielsk	„ 10,—

14. Kowalczyk, Katowice . . . . . „ 5,—
15. Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem, Kraków . . . . . „ 5,—

III. Na fundusz propagandowy im p. prof. Ign. Hanusa:

1. Wyższa Szkoła Handlowa, Poznań . . . zł 150,—

IV. Na wycieczkę na Górny Śląsk:

1. Wyższa Szkoła Handlowa, Poznań . . . zł 50,—

Pomoc w naturze:

V. Na rzecz Sekretarjatu i Agendy Sprzedaży:

„Edward Kręglewski", Fabryka Ksiąg Handlowych i Kajetów, Mechaniczna Fabryka Kopert, Poznań:
20 sztuk „notesów",
200 kopert i papieru listowego „Pan",
200 kopert i papieru listowego „Markiza",
1000 kopert okienkowych (znormalizowane),
1000 arkuszy papieru kancelaryjnego.

VI. Na rzecz bibljoteki:

I księgę inwentarzową.

BIBLJOTEKA W.S.H. W POZNANIU

WYKAZ PREZESÓW KOŁA NAUKOWEGO

Towarzystwa Studentów i Dyplomowanych Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu

Malinowski Wacław	1926/27
Malinowski Wacław	1927/28
Jasiński Józef	1928/29
Poznański Jan	1929/30
Sroczyński Witold	1930/31
Żynda Franciszek	1931/32
Łukaszewski Leonard	1933

[s.nlb czysta]

SPIS RZECZY

Str.

Słowo wstępne 3

Skład Władz Koła Naukowego Tow. Stud. i Dypl. W. S. H. Poznań 5

Członkowie Honorowi Koła Naukowego Tow. Stud. i Dypl. W. S. H. Poznań 7

Członkowie Wspierający Koła Naukowego Tow. Stud. i Dypl. W. S. H. Poznań 9

Część Sprawozdawcza 11
Od Kuratora 13

Część Ogólna 15
Szkic historyczny 17
Działalność ustępującego Zarządu 20
O pomoc dla ruchu naukowego 23
Współpraca społeczna 24
Sekcje Koła Naukowego 24
Polityka finansowa 25
Reorganizacja wewnętrzna 26
Repetytorja 27
Koła a władze akademickie 27
Stosunek do organizacyj akademickich 28
Zakończenie 32

Część Szczegółowa 33
Sprawozdanie Sekretarjatu 35
Sprawozdanie Skarbnika 43
Bilans i Rachunek Strat i Zysków 49

Str.

Sprawozdanie Bibljoteki 54
Sprawozdanie Czytelni 60
Sprawozdanie Komisji Wydawniczej 63
Sprawozdanie Agendy Sprzedaży 67
Sprawozdanie Wydziału Propagandy i Prasy . . . 69
Sprawozdanie Gospodarza 71

Sprawozdanie poszczególnych Sekcyj Koła Naukowego . 75
Sprawozdanie Akad. Koła Polsko-Czechosłowackiego 77
Sprawozdanie Sekcji Naukowej Organizacji . . . 85
Sprawozdanie z działalności Kółka Germanistycznego 89

Spis instytucyj i osób, które udzieliły subwencyj 91

Wykaz Prezesów Koła Naukowego 93

BIBLJOTEKA W. S. H. W POZNANIU

[s.nlb czysta]

6 2003

[s.nlb czysta]

okładka tylna recto czysta

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
BIBLIOTEKA GŁÓWNA
121351/1933
AE00259813